

Základní škola Jeden strom, Černošice, Střední 367

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Datum vydání: 30.6. 2016

Koordinátor: Mgr. Alena Laláková

Škola blízko přírodě

Motto:

„ Nemůžete vidět očima jiných lidí. Ti vás přinejmenším mohou povzbudit, abyste používali své vlastní. “

Identifikační údaje

Název školy: Základní škola Jeden strom

Sídlo: Střední 367, Černošice, 252 28

Webové stránky: www.jedenstrom.cz

Telefon: 777 258 450

Email: skolajedenstrom@gmail.com, jedenstrom@volny.cz

Právní forma: komunitní škola v rámci individuálního vzdělávání žáků

Zřizovatel: Jeden strom z.ú., Vykoukových 623/7, Praha 5- Radotín, 153 00, IČ: 265 65 129

Ředitel školy: Mgr. Alena Laláková

Zpracovatel školního vzdělávacího programu: Mgr. Alena Laláková, Mgr. Soňa Joštová, Mgr. Pavla Krátká

Školní vzdělávací program schválil pedagogický sbor školy dne 30.6. 2016 pod č. 1/2016, od tohoto dne je tento dokument v platnosti.

Školní vzdělávací program je vypracován na základě Rámcového programu pro základní vzdělávání a dalších metodických zdrojů.

V Černošicích, 30.6. 2016

OBSAH

1. Charakteristika školy.....	4
1.1 Charakteristika pedagogického sboru	5
1.2 Popis zázemí školy, vybavení školy	6
1.3. Stravování.....	6
1.4 Dlouhodobé projekty, slavnosti.....	7
1.5 Vrstevnická podpora, patronace.....	9
1. Charakteristika školního vzdělávacího programu	
2.1 Zaměření a filozofie školy.....	10
2.2 Výchové a vzdělávací strategie a strategie naplňování klíčových kompetencí.....	11
2.3. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.....	16
2.4 Začlenění průřezových témat.....	17
2. Školní učební plán, I. Stupeň.....	21
3. Učební osnovy.....	23
4.1. Charakteristika vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.....	23
4.2 Charakteristika vzdělávací oblasti Anglický jazyk.....	42
4.3 Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.....	98
4.4 Charakteristika vzdělávací oblasti Kultura ducha a těla.....	129
5. Evaluace a autoevaluace.....	129
5.1 Hodnocení.....	129
5.2 Autoevaluace školy.....	130
6. Přílohy.....	133

1.Charakteristika školy

Základní škola Jeden strom sídlí v budově z roku 1930 a je typem soukromé malotřídní venkovské školy rodinného typu. Má dvě třídy, které jsou tvořeny spojením dvou nebo tří různých ročníků a to vzhledem k aktuálnímu počtu žáků. Patří mezi inkluzivní školy, neboť společně vzdělává a vychovává všechny žáky bez ohledu na jejich předpoklady a handicap. Jedná se o školu s rozšířenou výukou anglického jazyka.

Ve škole pracuje jedno oddělení ŠD formou aktivních odpolední pro děti, které jsou tematicky zaměřené (hudebně, dramaticky, výtvarně a přírodovědně). Součástí školského zařízení je i školní jídelna s výdejnou. Kapacita školy je 40 žáků, skutečný stav se pohybuje od 15 do 30 dětí, s průměrem 12-15 žáků na třídu. Do školy docházejí děti z lokality Dolního Poberouní.

Po absolvování 5. ročníku mají žáci zajištěn přechod na ZŠ v oblasti Dolního Poberouní (Radotín, Lipence, Černošice, Dobřichovice, Řevnice, Všenory). Škola je umístěna v centru obce, v dostupné pěší vzdálenosti 10 minut od nádraží Černošice. Poskytuje vzdělání i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (SPUCH), někdy i se zdravotním postižením. Činnost, aktivita a život školy podporují komunitní život dané oblasti a navazují na výchovně vzdělávací proces systému předškolního vzdělávání k trvale udržitelnému rozvoji organizace Jeden strom z.ú., která je jejím zřizovatelem.

Spolupráce s rodiči

Škola klade důraz na partnerské vztahy s rodiči žáků. Projekty, které škola vymýšlí a realizuje, otevírají prostor pro vytváření dobrých vztahů na úrovni rodič – učitel – žák. Při realizaci těchto projektů má škola možnost přibližovat a vysvětlovat rodičům i širší veřejnosti vlastní záměry, strategie i plány. Má možnost přizvat rodiče na realizaci konkrétních úkolů a nápadů. Zapojování rodičů do činnosti školy a vnímání odpovědnosti povede k tomu, že na dobré práci školy bude záležet všem – žákům, rodičům i učitelům. Zastáváme politiku otevřených dveří všem, kteří se chtějí podílet na výchovně vzdělávacím procesu a tento profesně obohatit (ukázky z praxe, výuka řemesel na pracovišti, podpora rodičů při výletech a jiných společných aktivitách školy).

Rodiče mají možnost volného přístupu do školy a domluvy konzultací s vyučujícími. Jsou využívána informační odpoledne, třídní schůzky, dny otevřených dveří. Nejen rodičům žáků jsou nabízeny školou organizované kulturní, tvořivé, vzdělávací a pobytové akce.

Komunikace mezi pracovníky školy a rodiči probíhá nejen osobně, ale i pravidelným týdenním zasíláním mailových zpráv, zveřejňováním informací na webu školy.

Součástí spolupráce s rodiči je zřízení školské rady a širšího grémia rodičů, které se schází 1x za 2 měsíce a nazýváme ho „Kořenová rada.“ Protože stejně jako každý strom roste ze svých kořenů i naše škola je postavena na vzájemném respektu a spolupráci s rodiči, kteří společně s dětmi a pedagogy tvoří kořeny naší školy.

Školská rada schvaluje rozpočet školy a výroční zprávu a společně se širším grémiem rodičů (Kořenovou radou) se zapojuje do organizování chodu školy i jejích aktivit v rámci místní komunity.

Škola pravidelně spolupracuje v rámci metodického vedení asistentů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami s Rytmus o.p.s, SPC Štíbrova a Chotouňská, SPC Apla (Nautis), Centrem terapie autismu, První pražskou pedagogicko- psychologickou poradnou, Společností pro talent a nadání a poradenským Centrem Filip, které se zabývá problematikou nadaných žáků, klinickou logopedkou Mgr. I. Šáchovou, ortoptikem Mgr. M. Hamplovou, SPC pro děti s poruchami zraku, SPC pro děti s poruchami sluchu TamTam.

Škola aktivně spolupracuje nebo se účastní aktivit těchto organizací: Asociace lesních mateřských škol, Stanice přírodovědců, Středisko ekologické výchovy Kavyl, Středisko ekologické výchovy Toulcův dvůr, Hnutí Tereza, Národní galerie Praha, Muzeum hudby Praha, Památník Antonína Dvořáka, Muzeum Bedřicha Smetany, Městské kulturní středisko Radotín, Městská knihovna Radotín, Muzeum Kampa, DOX, Národopisné muzeum Praha, Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje, Záchraný sbor Středočeského kraje, ZUŠ Řevnice, ZUŠ Černošice, Sportovní hala Radotín, Sokol Černošice, Biotop Radotín, divadla Gong ,Minor, Ponec, Kampa, aj.

1.1 Charakteristika pedagogického sboru

„ Nemůžete vidět očima jiných lidí. Ti vás přinejmenším mohou povzbudit, abyste používali své vlastní. “

Pedagogové Základní školy Jeden strom se řídí Etickým kodexem pedagoga organizace Jeden strom (viz příloha č.1 ŠVP ZŠ Jeden strom). V rámci svého profesního přístupu respektují individualitu každého žáka se zaměřením na jeho specifické vzdělávací potřeby. Jsou průvodci dětí na cestě za objevováním sebe sama i světa, ve kterém žijí. Otevřeně komunikují s rodiči dětí i svými kolegy. Jsou součástí pedagogického týmu školy Jeden strom a vědomě pracují na společném směřování s ostatními kolegy v rámci výchovně vzdělávacího procesu. Součástí jejich práce je systematické a plánovité rozvíjení vlastních a žakovských klíčových kompetencí. Nedílnou součástí jejich profesního růstu je další vzdělávání pedagogických pracovníků s důrazem na rozvoj komunikačních a sebezkušenostních dovedností. Velikost pedagogického sboru, jeho odborná kvalifikovanost a rozvoj odpovídají cílům, které jsou uvedeny v tomto dokumentu. Na každou třídu v maximálním počtu 15 dětí připadá 1 pedagog a 1 asistent pedagoga, mezi další pracovníky školy patří lektoři školní družiny, uklízečka a údržba zahrady.

1.2 Popis zázemí školy, vybavení školy

„ Nelze mít smysl pro vlastní Já, aniž bychom měli smysl pro místo.“

Škola se nachází ve vilové části obce Černošice a sama sídlí v třípodlažní vile z období první republiky, která byla kompletně rekonstruována v roce 2007.

V suterénu budovy se nachází místnost soukromého poradenského centra Jeden prostor zřizovaného organizací Jeden strom z.ú., které nabízí služby v oblasti pedagogického, speciálně pedagogického a psychologického poradenství a psychoterapii. Dále se zde nachází šatna pro učitele školy, technická místnost školy, wc a koupelna s sprchovým koutem a hydromasážní vanou. Suterenní místnost má samostatný vchod z chodby nultého podlaží i samostatný vchod ze zahrady školy.

Nulté podlaží budovy tvoří kmenová učebna pro nižší ročníky ŽS Jeden strom, jídelna, výdejna jídla se skladem potravin, šatna a technická místnost. Učebna je prostorná a je vybavena klavírem, CD přehrávačem, počítačem, bílou tabulí, odpočinkovým koutem s kobercem a knihovnou, pracovními stoly a židlemi pro děti, zdrojem pitné vody a přístupem na venkovní terasu, kde za příznivých klimatických podmínek probíhá výuka také. Kmenová učebna slouží v odpoledních hodinách ŠD.

V prvním patře se nachází dvě kmenové učebny pro vyšší ročníky ŽS Jednoho stromu (3.- 5. třída), pracovna pro individuální práci s dětmi a konzultace s rodiči, ateliér a sklad výtvarného materiálu a pomůcek, kancelář zřizovatele a ředitele, 2x koupelna s wc, výlevka, odpočinková zóna

Chybějící tělocvična je nahrazena využíváním tělocvičny v Sokole Černošice v dostupné pěší vzdálenosti 10 minut.

Budova školy se nachází v zahradě se vzrostlými stromy, součástí zahrady je zoo koutek s morčaty a králíky.

Prostory školy jsou prosvětlené a vzdušné Děti v nich mají možnost být v kontaktu s přírodními materiály, především dřevem. Z hlediska výuky informačních technologií je každá učebna vybavena wifi a PC.

1.3. Stravování

„ Co jíme, nás tvoří.“

Zákonní zástupci dítěte mohou na základě platné smlouvy o výchovně vzdělávacích aktivitách mezi nimi a školou využívat systém stravování v ŽS Jeden strom. Děti si společně s pedagogy v rámci výchovně vzdělávacího procesu připravují společné dopolední svačiny. Jejich příprava se řídí platným HACPP ŽS Jeden strom za zachování všech hygienických podmínek dobré praxe. V případě, že rodič nemá zájem o společné svačiny., žák si tyto donese z domova a v čase pro svačinu určeném je konzumuje společně s ostatními dětmi v jídelně. Obědy jsou dováženy firmou Bionea v transportních termoobalech a gastronádobách a následně pouze vydávány (případně v rámci platného HACPP přihřátý na stanovenou teplotu). Výdejna je vybavena 2 lednicemi, plynovým sporákem

s troubou, mikrovlnnou troubou, rychlovarnou konvicí, myčkou, 2 dřezy, bílým a černým nádobím. Součástí výdejny je přilehlý sklad potravin.

Děti si samy prostírají, donášejí si oběd z výdejny do jídelny, přičemž si mohou regulovat velikost porce vyjádřením požadavku.

Opolední svačiny připravuje lektor družiny.

Pitný režim dětí je zajištěn z vlastních picích lahví dětí donesených z domova nebo ze zdroje pitné vody v učebně a přilehlé koupelny.

Jídelníček je sestavován výživovým poradcem, který působí v organizaci zřizovatele Jeden strom z.ú. a je konzultantem při skladbě svačin a výběru jídel od firmy Bionea, které respektují požadavky zdravé výživy pro děti. Jídelníček obsahuje dostatek ovoce, zeleniny, luštěnin, ryb i lehčích druhů masa. Opírá se o čerstvé suroviny. Děti se samy učí suroviny nakupovat a v rámci výchovně vzdělávacího procesu i nepravidelně zpracovávat formou společného vaření.

1.4 Dlouhodobé projekty, slavnosti, pobytové akce

„Rituál je návrat k pradávnému s prosbou o pomoc adresovanou duchovnímu světu“

Celoškolní projekty tříd i jednorázové specifické projekty pořádané ZŠ Jeden strom pomáhají ve výchovně vzdělávacím procesu žáků. Jsou zde rozvíjeny mezipředmětové vazby a sociální vztahy ve třídách. Integrují vzdělávací okruhy a žáci při nich získají přímou životní zkušenost v oblastech komunikace ve věkově heterogenní skupině, pracovních návyků, kooperace, sebehodnocení i hodnocení či kritického myšlení. Do projektů jsou prožitkovým způsobem začleněna průřezová témata našeho ŠVP.

V mnohých projektech mají aktivní účast rodiče žáků.

Mezi opakující se projekty a slavnosti patří:

Podzimní slavnost- oslava koloběhu přírody vrcholící podzimní sklizní a zpracováním plodů přírody

Svatomartinská slavnost- oslava svátku sv. Martina. Hlavními tématy jsou soucit, pomoc, štedrost.

Adventní slavnost „Andělské požehnání“- oslava příchodu Adventu. Hlavním tématem je pokora, hledání cesty k sobě sama, blízkost, společné připomenutí Adventních tradic

Vánoční setkání- oslava příchodu Vánoc. Děti společně připravují divadelní vystoupení s tematikou Vánoc.

Masopust- oslava hojnosti a radosti. Hlavním tématem je připomenutí lidových tradic, tvořivost, hudba.

Vítání jara- oslava příchodu Jara. Hlavním tématem je podpora vztahu k přírodě, tvořivost, připomenutí lidových tradic.

Svatojánská slavnost- Svatojánský oheň doprovázený tématickými aktivitami

Oslava Dne porozumění autismu- hlavním tématem je různorodost a rozvoj empatie, pestrost, spolupráce, podpora.

Čištění studánek- oslava dne Země. Hlavním tématem je ochrana přírody.

Tvořivé kavárny- Pravidelná setkání rodičů, která jsou oslavou tvořivosti. Přípravu zcela zajišťují rodiče dětí ve spolupráci s pedagogickými pracovníky školy

Další pravidelné projekty tříd:

1.- 5. třída- nácvik vystoupení na Havelské posvícení a Staročeské Máje. Projekt zaměřený především na vzdělávací oblast Kultura ducha a těla. Reaguje na aktivity oblasti, ve které se škola nachází, a umožňuje tak dětem stát se aktivní součástí místní komunity.

1.-5. třída - Tříkrálová obchůzka. Hlavním tématem projektu je připomenutí lidové tradice, smysl podpory a pomoci.

2.-5. třída- Patron. Projekt zaměřený na vrstevnickou podporu, která má umožnit dětem prvního ročníku v přirozeném procesu adaptace na školní prostředí. Umožňuje dětem navazování aktivních prosociálních vztahů, podporu školní úspěšnosti a aktivní provázení vrstevníků

1.-5. třída- Řemesla. Hlavním tématem je rozvoj polytechnické výchovy především při práci s přírodními materiály.
(zpracování ovčího rouna, opracování dřeva i kovu)

Pobytové akce určené všem ročníkům školy:

Adaptační pobyt- září, pětidenní setkání v horách zaměřené na podporu skupinové koheze, samostatnosti dětí a jejich odolnosti

Lyžařský výcvik- leden, pětidenní setkání na horách zaměřené na rozvoj a podporu lyžařských a běžeckých dovedností, podporu samostatnosti i rozvoj fyzické kondice dětí.

Lyžařský výcvik pro děti a rodiče- březen, sedmidenní setkání na horách zaměřené na rozvoj a podporu lyžařských a běžeckých dovedností a podporu komunitního života školy.

Škola v přírodě- květen- červen, pětidenní setkání ve variacích – přírodovědná expedice (putování v horách) nebo sportovní týden (cykloškola v přírodě). Výběr tématu odpovídá momentálním potřebám a vývoji v rámci komunity třídy. Na tuto akci nás doprovázejí rodiče dětí, kteří se mohou zúčastnit.

1.5 Vrstevnická podpora, patronace

V rámci rozvíjení pozitivních sociálních vazeb a vztahů funguje na škole institut patronace. Žáci vyšších ročníků se stávají patrony pro děti nižších ročníků. K propojení dochází po adaptačním pobytu dětí školy, který probíhá druhý týden v září a je zaměřen na vzájemné seznáení a tvorbu pravidel společného soužití. Patronace napomáhá při adaptaci mladších dětí na školní prostředí, při školní neúspěšnosti a v rámci začlenění do komunity školy . Tento systém posiluje vzájemné vztahy mezi dětmi a je prevencí sociálně patologických jevů.

Vrstevnická podpora probíhá v nejrůznějších oblastech. Jedná se o podporu v rámci sebeobsluhy dětí, procvičování a doučování probíraných témat nebo při řešení problémů v oblastech činnostních, sociálních či vzdělávacích.

2. Charakteristika školního vzdělávacího programu

2.1 Zaměření a filozofie školy

Filozofie školy vychází z principů výchovy k udržitelnému rozvoji, tj. k ochraně životního prostředí, podpoře ekonomického rozvoje a sociální spravedlnosti. Jak již název školního vzdělávacího programu naznačuje, jsme škola blízko přírodě. Žáci by si měli v základní škole osvojit základní poznatky o životě kolem sebe, o ochraně přírody i společnosti, ve kterém žijí. Vzdělávací program Škola blízko přírodě pracuje vědomě s pojmy respekt, různorodost, multikulturalita, kreativita, spontánnost, odolnost, zodpovědnost a emoční stabilita. Náš vzdělávací program je zaměřen na žáka, na jeho schopnosti, na vnitřní motivaci, na to, aby výuka respektovala individuální potřeby žáka a nabízela mu pro jeho individuální rozvoj dostatek podnětů. Učení prožitkem a možnost vnímat realitu všemi smysly vedou k hlubšímu porozumění určitých jevů v kontextu trvale udržitelného rozvoje.

Klíčovými prvky v rámci školního vzdělávacího procesu jsou:

- vrstevnická podpora
- spolupráce dětí a dospělých
- vzájemný respekt
- fungující žákovská samospráva
- individualizace
- slovní hodnocení
- propojení výchovně vzdělávacích témat s reálnou praxí
- vlastní zodpovědnost žáka
- princip kauzality
- vzdělávání v souvislostech
- práce s různými zdroji informací

Snažíme se:

- aby všechny poznatky byly smysluplné a použitelné v praktickém životě
- aby pedagog byl průvodcem žáka při objevování sama sebe i okolního světa
- přizpůsobit tempo schopnostem a individuálním potřebám žáků
- vzhledem k malému počtu žáků ve třídách sledovat pokroky v osvojování učiva a na jejich základě vytvářet individuální vzdělávací plány pro jednotlivé žáky
- vytvářet dobrý vztah mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem

- podněcovat spolupráci žáků různého věku (výhoda spojování ročníků v jedné třídě)
- podporovat inkluzivní vzdělávání
- aktivně zapojovat žáky do poznávání přírody a života komunity
- podporovat rozvoj pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách
- podporovat rozvoj emoční inteligence dětí
- podporovat respekt k odlišnostem, toleranci k jinakosti
- podporovat proaktivní přístup dětí k životu
- učit děti vědomě a beze strachu pracovat s chybou
- vést děti k odpovědnosti za jejich jednání a k chápání principu kauzality
- vychovávat autonomní dítě

2.2 Výchové a vzdělávací strategie a strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí.

Budou používány metody kritického myšlení, komunitního kruhu a vnitřní samosprávy, zážitkové pedagogiky, integrované tématické výuky, projektového vyučování, kooperativního učení, konstruktivismu a výuky v reálném prostředí (výjezdy a pobyty) problémového a vrstevnického vyučování.

Kritické myšlení

Kritické myšlení je postaveno na aktivním učení uvědomování si významu informací, žakově reflexi , hodnocení průběhu vyučovacího procesu. Důraz je kladen na žakovo ztotožnění se s cíli učení. Využívány budou metody párového učení, diskuze, brainstormingu, myšlenkových map, aj.

Kooperativní učení

Kooperativní učení je součástí především celoškolních projektů či třídních projektů. Probíhá tedy nejen v rámci třídy, ale i celé školy. Děti si při něm osvojují jednotlivé role při skupinové práci učí se spolupracovat, rozvíjet komunikační dovednosti ve

věkově smíšených skupinách, řešit konfliktky, vést diskuzi, pracovat s časem i týmovou odpovědností s důrazem na respekt k jednotlivým individualitám v týmu.

Problémové vyučování

Tam, kde je to možné, nepředkládáme žákům hotové informace, ale na základě toho, co vědí, formulujeme problém, který pak mají žáci řešit. Žáci při této metodě pracují buď individuálně, ve dvojici nebo skupině. Problémovou metodou žáci rozvíjejí své kompetence k řešení problémů.

Vrstevnické vyučování

Vrstevnické vyučování vychází z předpokladu, že nejlépe se člověk naučí věci tím, když sám učí. V rámci vzdělávacího procesu se tak pedagog domlouvá se žáky na tématických okruzích, které zpracovávají sami, ve dvojici nebo skupině a prezentují je ostatním spolužákům. Tento model vyučování je propojen i s vrstevnickou podporou, která pomáhá dětem v rámci probíraných témat předcházet školní neúspěšnosti.

Konstruktivistický přístup

Konstruktivistický přístup se opírá o model, kdy děti zpracovávají vzdělávací okruh na základě již dříve získaných znalostí a dovedností. Učitel je jim průvodce nikoli tím, který jim předkládá hotové informace. Tato metoda je pro děti přínosnější především v tom, že dovednosti a znalosti při ní získané mají pro děti dlouhobý charakter a mohou je lépe aplikovat při hledání souvislostí

Integrovaná tématická výuka, projektové vyučování

Obě strategie umožňují žákům především hledat souvislosti a chápat princip kauzality. Realizované jsou především v rámci ročníkových nebo celoškolských projektů. Děti mají možnost experimentovat, pracovat kriticky s informacemi, vyhledávat a zpracovávat je. Zkouší svoje prezentační dovednosti.

Výuka v reálném prostředí

Vycházíme z předpokladu, že výuka má probíhat všemi smysly. Není tedy na místě učit se „jako“. Chceme dětem umožnit chápat souvislosti při výuce v reálném prostředí jednotlivých ekosystémů, oborů lidské činnosti či místa určenému pro

kulturně společenský život. Děti se přiměřeně věku učí experimentovat a stávat autonomními bytostmi. Učitel nabízí podnětné prostředí pro tyto experimenty (výjezdy a pobyty- les, úřad, obchod, dílna)

Komunitní krruh a vnitřní samospráva

Komunitní kruh je každodenní nástroj reflexe i sebereflexe žáků a pedagogů ve školním prostředí. Slouží k rozvoji skupinové koheze, podpory týmové dynamiky i její intervize, je prevencí sociálně patologických jevů, podporuje komunikační dovednosti i respekt k odlišnostem. Komunitním kruhem začíná každý den jednotlivého ročníku a používá se jako účinná metoda při reflexi v rámci řešení problémů nebo při ukončování tematického celku.

Vnitřní samospráva ve formě žákovské a pedagogického parlamentu učí děti formulovat svoje přání a požadavky s ohledem na pravidla fungování školy, učí děti nést zodpovědnost v rámci sebeřízení i provozu školy, vede pedagogy k hlubšího pochopení žákovských problémů, pomáhá vzájemné podpoře a důvěře.

Vzdělávací cíle:

- umožníme žákům osvojit si strategie učení a budeme je motivovat pro celoživotní učení
- budeme podněcovat žáky k tvořivému a kritickému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- povedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- budeme u žáků rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravíme žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- budeme utvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- naučíme žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- povedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, budeme je učit žít společně s ostatními lidmi
- pomůžeme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Kompetence k učení

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

2.3 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Naši školu mohou navštěvovat žáci se zdravotním znevýhodněním i se zdravotním postižením, speciálními vývojovými poruchami učení a chování i žáci talentovaní (máme zkušenosti s výchovou a vzděláváním s dětmi s poruchami autistického spektra, vývojovou dysfázií, DMO, ADHD, SPU, nadanými žáky). Učitelé sledují výchovně vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s rodiči zajišťují odbornou diagnostiku v PPP a SPC. Na základě vyšetření jsou pak konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Výhodou pro práci s těmito dětmi je nižší počet dětí ve třídách i stálá přítomnost speciálního pedagoga ve škole. Žáci se zdravotním znevýhodněním, SPUCH i žáci mimořádně nadaní jsou běžnou součástí inkluzivního vzdělávání na škole Jednoho stromu. Na základě odborného posudku vyškolení pedagogové ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy. IVP připravuje třídní učitel žáka v součinnosti se školním speciálním pedagogem a rodiči žáka, vždy vychází z odborné zprávy ze školského poradenského pracoviště. IVP je připravován na začátku školního roku a 2x ročně revidován.

Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

V případě nadanějších žáků je v rámci výuky zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Pokud bude zjištěno mimořádné nadání žáka, bude škola spolupracovat s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestaví a bude realizovat IVP se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou v rámci svého nadání navštěvovat výuku vyšších ročníků na základě preferencí nadání a po dohodě třídních učitelů jednotlivých ročníků. V rámci podpory dětí talentovaných spolupracujeme se Společnostmi pro talent a nadání a centrem Filip (PhDr. E. Vondráková, PhDr. J. Brejchová)

2.4 Začlenění průřezových témat

Všechny tématické okruhy všech průřezových témat jsou začleněny do učebních osnov y některého vyučovacího předmětu . Realizovány jsou vzdělávacími strategiemi, které jsou použity pro naplnění očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oborů, ke kterým jsou přiřazeny. Často je to právě prostor průřezových témat, ve kterém dochází k propojení obsahů vzdělávacích oborů integrovaných do jednoho vyučovacího předmětu. V následujícím výčtu jsou uvedeny tématické okruhy jednotlivých průřezových témat, ročníky a vyučovací předměty, ve kterém jsou realizovány. Uvedený seznam uvádí místa učebních osnov, ve kterých jsou průřezová témata probírána závazně. Kromě toho využívají pedagogové k jejich realizaci přirozeného zájmu žáků a pedagogických situací, které nelze dlouhodobě plánovat.

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení schopností zapamatování - 1. – 5. ročník, Český jazyk a literatura, Kultura ducha a těla

Sebepoznání a sebepojetí

- já jako zdroj informací o sobě, cvičení dovednosti řešení problémů – 1. – 5. ročník, Český jazyk a literatura, kultura ducha a těla
- moje tělo, zdravé a vyrovnané sebepojetí – 1. – 5. ročník, Kultura ducha a těla

Seberegulace a sebeorganizace

- cvičení sebekontroly – 1.-5. ročník, Český jazyk a literatura, Kultura ducha a těla, Člověk a jeho svět
- regulace vlastního jednání i prožívání, cvičení sebekontroly, sebeovládání – 1. – 5. ročník, Kultura ducha a těla, Člověk a jeho svět

Psychohygiena

- uplatnění umění při relaxaci – 4-5. ročník, Kultura ducha a těla, Člověk a jeho svět

- moje psychika – 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla

Kreativita

- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - 1. – 3. ročník, Český jazyk a literatura
- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích – 4. a 5. ročník, Český jazyk a literatura, Kultura ducha a těla, Člověk a jeho svět

Poznávání lidí

- rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech – 1. – 3. ročník, Člověk a jeho svět
- vzájemné poznávání se ve třídě a ve skupině – 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla

Mezilidské vztahy

- péče o dobré vztahy, respektování, empatie - 1. – 3. ročník, Český jazyk a literatura
- empatie a pohled na svět očima druhého – 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla

Komunikace

- řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální - 1. – 3. ročník, Český jazyk a literatura
- cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání – 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla

Kooperace a kompetice

- rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci – 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla

Hodnoty, postoje, praktická etika

- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí – 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla

Výchova demokratického občana

Výchova demokratického občana, občanská společnost a škola

- demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství – 4. a 5. ročník, Člověk a jeho svět

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

- společné dějiny – 5. ročník, Člověk a příroda

Multikulturní výchova

Kulturní diference

- různorodost, kulturní zajímavosti- 1.-5. třída, Kultura ducha a těla, Člověk a jeho svět

Lidské vztahy

- tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého – 1. – 5. ročník, Kultura ducha a těla, Člověk a jeho svět

Etnický původ

- 4. etnická kultura – 1-5. ročník, Kultura ducha a těla, Člověk a jeho svět

Environmentální výchova

Ekosystém

- les, louka, step – 1. – 3. ročník, Člověk a jeho svět

Základní podmínky života

- podmínky života, ochrana biologických druhů – 4. a 5. ročník, Člověk a jeho svět

Vztah člověka k prostředí

- příroda a kultura obce a její ochrana – 1. – 3. ročník, Člověk a jeho svět

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – 4. a 5. ročník, Český jazyk a literatura

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce – 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla

3. Školní učební plán, 1. stupeň

Vyučované předměty	Zahrnuté vzdělávací okruhy	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Z toho disponibilní	Celkem	Součet za oblasti
Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	10	8	8	7	6			
	Etická výchova	0	0	0	1	1			
Anglický jazyk	Anglický jazyk	0+5	0+5	3+2	3 + 2	3 + 2			
Člověk a jeho svět	Matematika a její aplikace	5	5	4	4	4			
	Člověk a jeho svět	1	2	3	3	4			
	Informační a komunikační technologie	0	0	0	1	1			
	Etická výchova	0	0	0	0	0			
Kultura ducha a těla	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1			
	Hudební výchova	1	2	1	1	1			
	Výtvarná výchova	1	1	2	1	1			
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2			
	Dramatická výchova	0	1	1	0	0			
	Etická výchova	0	0	0	0	0			
Volitelný předmět z vázané nabídky		0	0	0	1	2			
celkem		26	27	27	27	27			

Vzdělávací obor Etická výchova je realizován na 1. i 2. stupni v souvislosti s očekávanými výstupy vzdělávacích oborů integrovaných do stejného vyučovacího předmětu a nemá vyhrazenou zvláštní časovou dotaci obdobně jako průřezová témata. Naším cílem je, aby etická výchova prostupovala celým obsahem vzdělávání žáků. Rozdělení očekávaných výstupů doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova do různých vyučovacích předmětů umožňuje akcentovat etické aspekty jako součást chování v různých souvislostech.

4. Učební osnovy

4.1 Charakteristika vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
 - individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání
-

1. stupeň

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykové i literární dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, využívají při čerpání poznatků ve všech dalších oblastech vzdělávání. Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje - čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacováním jejich slovní zásoby a seznamováním se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu k poznávání struktury jazyka a rozvíjení komunikačních dovedností, na jejichž rozvoj klademe velký důraz. Žáci se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Verbální i neverbální komunikace je rozvíjena i prostřednictvím metod dramatické výchovy, která je v učebním plánu zahrnuta jako doplňující vzdělávací obor předmětu Kultura ducha a těla, ale její postupy i očekávané výstupy často korespondují s cíli předmětu Český jazyk a literatura.

Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých i střednědobých projektů, při nichž dochází k propojování žáků různých ročníků. Dalšími způsoby naplňování cílů předmětu jsou například návštěvy knihoven a muzeí, besedy se spisovateli a ilustrátory, práce s texty na internetu, práce s počítačovými výukovými programy atd.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je v 1. ročníku dotován devíti hodinami, ve 2. a 3. ročníku osmi hodinami, ve 4. ročníku sedmi hodinami a 5. ročníku šesti hodinami.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou integrovány následující **tématické okruhy průřezových témat**:

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení schopností zapamatování

Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, cvičení dovednosti řešení problémů

Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly

Sociální rozvoj

Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální

Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, respektování, empatie

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura na 1. stupni rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebných ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

Samostatné odvozování pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy

5. Hledání chyb v textu a odůvodňování správného řešení
6. Kritické myšlení
7. Porovnávání slov a stavby věty v českém a anglickém jazyce

Kompetence komunikativní

8. Správné a přesné formulování obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
9. Vytváření příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
10. Rozšiřování slovní zásoby žáků pomocí literárního i gramatického učiva
11. Rozvoj a upevňování správné, srozumitelné stavby větných celků k vyprávění

Kompetence sociální a personální

12. Diskuse v malých skupinách i v rámci celé třídy
13. Žádost o pomoc, nabídka pomoci

Kompetence občanské

14. Seznamování se slovesným dědictvím a jeho významem
15. Podpora potřeby literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

16. Dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní

17. Aktivní příprava a udržování učebního prostoru

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	písmena abecedy (rozpoznávání velkých a malých tiskacích písmen) technika čtení slov, jednoduchých vět a textů, znalost orientačních prvků v textu	1.-2.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.	- četba první čítanky
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku	1.-2.		
odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty.	velká písmena na počátku věty	1.-2.		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení plynulé čtení s porozuměním jednoduchých naučných textů (dětské encyklopedie)	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování.	
porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti.	čtení s porozuměním	1.-3.		- zadání slovních úloh, - učební texty
porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti.	zdvořilé naslouchání (vyjádření kontaktu s partnerem) pozorné, soustředěné, aktivní naslouchání (reakce otázkami)	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace - cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání.	

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, respektování, empatie.	
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	správná výslovnost hlásek a slov tvoření hlasu, rozvoj znělého hlasu	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly.	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	dýchání při hovoru přiměřené tempo řeči	1.-3.		
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	hlasitost projevu, změna tempa řeči mimika, gesta	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků.	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	souvislý jazykový projev jednoduchá osnova vyprávění	1.-3.		
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky.	úhledný, čitelný a přehledný písemný projev automatizace psacího pohybu	1.-3.		
kontroluje vlastní písemný projev.	návyky spojené s kontrolou a opravou vlastní práce	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání - cvičení dovednosti řešení problémů.	

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	souvislé a srozumitelné písemné sdělení formální úprava textu	1.-3.		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vytvoří podle nich jednoduchý příběh.	vypravování podle obrázků, jednoduchá osnova příběhu spojování obsahu textu s ilustrací	1.-3.		
rozdělí slova na hlásky a grafickou podobu slova.	vztah hlásky a písmena výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	1.-3.		
člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	sluchové rozlišení hlásek (analýza a syntéza) souhlásky a samohlásky, dvojhásky	1.-3.		
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.	slovní zásoba, slova a pojmy, význam slov	1.-3.		

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	věty oznamovací, rozkazovací, tázací, přací intonace, přízvuk	1.-3.		
odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách v českých domácích slovech.	tvrdé a měkké souhlásky	1.-3.		
odůvodňuje a píše správně slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev.	pravidla pro správné psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	1.-3.		
odůvodňuje a píše správně slova s ú/ů.	pravidla pro správné psaní ú/ů v českých domácích slovech	1.-3.		
odůvodňuje a píše správně velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	základní pravidla pro psaní velkých písmen uvnitř věty	1.-3.		
čte ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	poslech literárních textů technika čtení	1.-3.		

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	recitace přednes vhodných literárních textů	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání - cvičení schopností zapamatování.	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	zážitkové čtení a naslouchání, volné vyjádření	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě.	- vhodné propojení s Kulturou ducha a těla
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších.	rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka	1.-3.		
odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	typické znaky pohádky	1.-3.		
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu dramatizace dokončování a přetváření textu	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.	
vyhledává v textu slova příbuzná.	zásady příbuznosti slov vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	2.-3.		
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost.	třídění slov podle významu	2.-3.		

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	základní seznámení se slovními druhy	2.-3.		
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	tvarosloví - tvary slov ohybné slovní druhy	2.-3.		
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	2.-3.		
rozlišuje ve slově kořen.	kořen slova různé tvary téhož slova příbuzná slova	3.		
rozlišuje ve slově část příponovou, předponovou.	přípony, předpony	3.		
odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech.	obojetné souhlásky vyjmenovaná slova	2.-3.		opakování příbuzných slov

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Etická výchova	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
oslovuje spolužáky křestními jmény.	křestní jména a příjmení, tykání a vykání	1.–3.		
používá vhodných forem pozdravu, poděkování a omluvy.	pozdrav, poděkování a omluva v různých komunikačních situacích	1.–3.		
dodržuje jednoduchá pravidla komunikace ve třídě.	základní komunikační pravidla	1.–3.		
naslouchá partnerovi při komunikaci.	role při komunikaci	1.–3.		

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	uvědomělé plynulé čtení uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků tiché čtení s porozuměním práce s textem (posouzení pravdivosti resp. nepravdivosti daného tvrzení, vyhledání odpovědi na zadanou otázku, vybrání vhodného nadpisu, vystihnout hlavní myšlenky, posouzení zda určená informace vyplývá nebo nevyplývá z textu...)	4.-5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
rozdělí podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	orientace v textu klíčová slova v textu výťah důležitých nebo požadovaných informací z textu podstatné x nepodstatné informace pro význam (vyznění) daného textu	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání - smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	vnímání podrobností ve sdělení a posuzování jejich významu v celku sestavení příběhu nebo sdělení z daných vět na základě časové nebo příčinné souvislosti	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání - smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	vystižení jádra sdělení a jeho reprodukce	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání - schopností zapamatování.

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma
vede správně dialog.	pravidla dialogu porovnávání názorů, tolerance řešení konfliktních situací změna dialogu na vzkaz	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace - řeč těla, řeč dovednosti pro sdělování verbální i neverbální. Multikulturní výchova, lidské vztahy - tolerantní vztahy a
vede správně telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	telefonování	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace - řeč zvuků a verbální sdělování.
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	r eklama a její účel výběr ukázek, které výrazně ovlivňují rozhodování člověka	4.-5.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálních sd kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	vyjadřování závislé na komunikační situaci	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace - řeč těla, řeč dovednosti pro sdělování verbální i neverbální.
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	spisovná a nespisovná výslovnost	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, seberegulace a sebeorgan sebekontroly.
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	adresa, blahopřání, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, vyprávění posouzení úplnosti x neúplnosti daného slohového útvaru	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita - cvičení pro roz kreativity.
sestaví osnovu vyprávění.	pravidla sestavování osnovy členění příběhu	4.-5.	

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma
na základě osnovy vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.	práce s osnovou	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita - cvičení pro rozvíjení kreativity.
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	4.-5.	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	slovní druhy a jejich třídění podstatná jména (pád, číslo, rod, vzor) přídavná jména (měkká, tvrdá) slovesa (osoba, číslo, způsob, čas) tvary slov	4.-5.	
rozpozná ve slově koncovku.	koncovky ohebných slov	4.-5.	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	spisovné a nespisovné tvary slov	4.-5.	
vyhledává základní skladební dvojici.	základní větné členy - podmět a přísudek (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný)	4.-5.	

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	stavba věty věta jednoduchá, souvětí smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí větný vzorec	4.-5.	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	spojovací výrazy	4.-5.	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	4.-5.	
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	zážitkové čtení	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, sebepoznání a sebepojetí informací o sobě.
volně reprodukuje text podle svých schopností.	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu tvorba vlastního textu dramatizace vlastní výtvarný doprovod referát	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita - cvičení pro rozvoj kreativity.
tvoří vlastní literární text na dané téma.	tvořivé činnosti s literárním textem	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita - cvičení pro rozvoj kreativity.

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	druhy a žánry dětské literatury literatura umělecká a věcná literatura v proměnách času lidová slovesnost	4.-5.	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	literární pojmy	4.-5.	
označuje základ věty v neúplné základní skladební dvojici.	neúplná základní skladební dvojice	5.	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	Shoda přísudku s podmětem	5.	

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Etická výchova	Ročník
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace.	<ul style="list-style-type: none"> postoj těla, mimika, gesta, oční kontakt, podání ruky 	4.-5.		

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Etická výchova	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace.	<ul style="list-style-type: none"> • slovník komunikace 	4.-5.		
vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích.	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace o někom jiném 	4.-5.		
zvládá položit vhodnou otázku.	<ul style="list-style-type: none"> • vhodné formulování otázky 	4.-5.		

4. 2 Charakteristika vzdělávací oblasti Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Jazyk je specificky lidský fenomén, který má hluboký vliv na psychický vývoj a růst dítěte. Jazykovou výchovou se prohlubuje vztah dítěte ke slovům a k jejich hlubokému pochopení. Díky osvojování si cizímu jazyku dítě poznává jinou kulturu, jiné zvyky a přístupy k životu. Otevírá mu to další obzory a možnosti. Výuka cizího jazyka též pomáhá pochopit jazyk mateřský a jiný pohled na svou vlastní kulturu. Člověk se stává otevřenějším a tolerantnějším, což do budoucna vede k vidění světa v širších souvislostech. K tomuto dochází nejprve bezděčně, prožíváním a poznáváním cizího jazyka samotného, jeho melodie, rytmu, zvukomalebnosti a barvitosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Děti se učí anglickému jazyku od první třídy. Výuce je věnován celý jeden den v týdnu "English and cultural day" - konkrétně středa. Výuka v tento den probíhá časově stejným způsobem jako v předcházejících dnech. Ranní kruh a první dopolední blok pokračujeme ve výuce konkrétního tématu z předcházejících vyučovacích dnů, jen veškerá komunikace probíhá v angličtině. Druhý dopolední blok je věnován vlastní výuce angličtiny. V odpoledním bloku se zaměřujeme na multikulturní výchovu formou vyprávění příběhů a práci s nimi.

1. období (1. - 3. ročník)

Výuka anglického jazyka v prvním období je založena na ponoření se do jazyka a vychází z přirozené schopnosti nápodoby. V tomto období děti vše přijímají s úžasem v nálad otevřenosti a sympatie. Učitel se snaží vést výuku pokud možno co nejvíce v anglickém jazyce a velmi dbá na co nejautentičtější projev. Děti se učí pouze ústně, nepíší a nečtou. Učí se jen pomocí sluchové paměti - poslechem, sborovým přednesem a opakováním, mluvením, zpěvem a hrou. Prakticky se k výuce využívají písně, básně, říkanky, které jsou doprovázeny rytmizacemi, gesty, mimikou. Děti jsou pohrouženy do melodie, rytmu a zvuků anglického jazyka. Rytmus a rytmizace jsou významným prvkem výuky, který silně podporuje paměť. Dále se ve výuce využívá řízených imaginací, relaxací, čtení příběhů, jejich dramatizace a prstových her. Věnujeme se hraní scének a dialogů, při nichž se děti učí přirozeně reagovat na základní otázky a pokyny v různých situacích. Co nejdříve dostanou děti příležitost mluvit sami mezi sebou nejen v mnohých cizojazyčných hrách. Ve výuce se střídají dynamické a relaxační fáze. Osvojované učivo se v různých variacích mnohokrát opakuje, aby si jej děti uložily do dlouhodobé paměti. V tomto období není přesné porozumění stěžejním cílem. Klade se důraz na prožívání jazyka, nevědomě vstřebané obsahy budou vědomě vyzdvíženy v pozdějších letech. Slovní zásoba se v tomto období spíše nepřekládá, děti si osvojují jazyk v kontextu. Gramatické struktury nejsou v tomto období vysvětlovány a též se učí na bázi nápodoby a v kontextu. Vyprávění příběhů je též stěžejní v tomto období, dětem je souvislým poslechem cizojazyčného sdělení umožněno naslouchat proudu cizí řeči, a mohou tak rozvíjet svou dovednost porozumění slyšenému projevu. Obsah příběhů často souvisí s tématy hlavního vyučování.

2. období (4. - 5. ročník)

Ve druhém období se dále rozvíjí všechny výše uvedené struktury a principy. V tomto věku mají děti velmi dobrou paměť, a tudíž velký potenciál k osvojování jazyka. Jejich cit pro řeč je též velmi výrazný a umožňuje jim vnímat krásu cizího jazyka. Texty k recitaci a písni nabývají na náročnosti a rozsahu. I nadále se hojně využívá nápodoby při básních, písních, dramatizacích atd. V tomto věku se u dětí vyvíjí nový, individuálnější přístup k jazyku. Nejvýznamnějším prostředkem této individualizace je zavedení psaní a čtení do systému výuky. Děti nabývají schopnosti dívat se na cizí jazyk s odstupem, porovnávat jej se svým mateřským jazykem a začínají objevovat jeho pravidla. Děti jsou vedeny k tomu, aby samy jazyková pravidla objevovaly a formulovaly. Novinkou v obsahu výuky je i poznávání reálií anglicky mluvících zemí.

Vzdělávací strategie a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- podporujeme rozvoj tvořivého myšlení žáků
- vedeme žáky k samostatnému a efektivnímu zacházení s pracovními materiály
- podporujeme žáky v hledání vhodných vlastních učebních strategií
- zakládáme učební návyky nutné pro osvojení si cizího jazyka a tímto procesem vedeme žáky k vlastnímu uchopení učebního procesu

Kompetence k řešení problémů

- poskytujeme žákům příležitost konfrontovat se s anglicky mluvícím elementem, čímž je podněcujeme k překonávání vnitřních bariér vůči neznámému a odlišnému
- zakládáme zárodek budoucí tolerance vůči všemu, co je ve světě odlišné a učíme tak žáky aktivnímu přístupu k hledání řešení problematiky evropské i světové

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na rozvoj schopnosti dorozumět se v základních životních situacích přímo ze situace, z kontextu či z gestikulace
- žáci se učí vyjadřovat se co nejvýstižněji pomocí omezených prostředků, na jejichž zdokonalování ustavičně pracují
- začleňujeme do výuky skupinovou práci, při níž se žáci učí pravidlům efektivní komunikace

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování názorů ostatních
- vedeme žáky k tomu, aby uměli aktivně naslouchat ostatním a srozumitelně a kultivovaně komunikovat ve skupině
- vedeme žáky k tomu, aby si při skupinové práci vzájemně pomáhali a naučili se spolupracovat
- vytváříme podnětné a povzbudivé prostředí

Kompetence občanské

- prostřednictvím poznávání cizí kultury a jiného jazyka vedeme žáky i k chápání jiného druhu myšlení a pohledu na svět; žáci si tak mnohem lépe uvědomují vlastní kulturu a

občanství

- vedeme žáky k porozumění, toleranci a solidaritě s lidmi jiné národnosti
- vychováváme žáky k otevřenému a tolerantnímu pohledu na svět

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pravidelnému a důslednému plnění svých povinností, dodržování stanovených podmínek a termínů pro uskutečnění dílčích úkolů a projektů
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svou práci

Anglický jazyk

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<p>vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby</p> <p>- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje</p> <p>- zopakuje a použije slovní/idiomatická spojení, se kterými se během výuky setkal</p> <p>- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu a srozumitelně</p>	<p>verše, říkadla, písně a pohybové hry</p> <p>- prstové hry a hry v kroužku</p> <p>- situace: jednoduché pokyny a pozdravy, Classroom English</p> <p>- slovní zásoba (rytmické, praktické a hravé osvojování): rodina, barvy, lidské tělo, hračky,</p> <p>-škola, volný čas, čísla 1 - 20, domov, zvířata, dny v týdnu, roční období, měsíce a svátky</p> <p>- malé dramatické scénky</p>	1.r.	<p>Multikulturní výchova, multikulturalita - komunikace s lidmi z jiných zemí.</p> <p>Český jazyk - práce s řečí, recitace, vyprávěcí látka</p> <p>Matematika - čísla, násobkové řady, základní početní operace</p> <p>Tělesná výchova - gesta a pohyby doprovázející řeč, pohybové hry</p> <p>Výtvarná výchova - tvorba svého portfolia a jeho vizuální podoba, obrazné ztvárnění veršů a</p> <p>říkadel, tvorba obrázkových slovníčků</p> <p>Dramatická výchova - dramatizace veršů, říkadel, písniček, situací a příběhů</p> <p>Hudební výchova - melodie a rytmus jazyka, zpěv a jednoduchá hra na rytmické nástroje</p>	<p>- písnička,</p> <p>- básnička,</p>

Anglický jazyk

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<p>vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby</p> <p>rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje</p> <p>zopakuje a použije slovní/idiomatická spojení, se kterými se během výuky setkal</p> <p>-pochozí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob</p> <p>s dostatkem času pro porozumění rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na jednoduché otázky</p>	<p>aktivity a témata z první třídy se stále opakují, jsou dále rozvíjeny formou veršů, říkadel, písní a her (prstové hry, hry v kroužku, pohybové hry, hry využívající opakování struktur asloviček)</p> <p>situace: jednoduché pokyny a pozdravy, Classroom English, základní otázky a odpovědi o sobě</p> <p>nová slovní zásoba, přičemž stále opakujeme slovní zásobu z první třídy (rytmické, praktické a hravé osvojování): čísla 1-100, slovíčka z říše přírody, jídlo, oblečení</p> <p>naslouchání jednoduchým příběhům a malé dramatické scénky</p>	2.r.	<p>Český jazyk - práce s řečí, recitace, vyprávěcí látka, abeceda</p> <p>Matematika - čísla, násobkové řady, základní početní operace</p> <p>Tělesná výchova - gesta a pohyby doprovázející řeč, pohybové hry</p> <p>Výtvarná výchova - tvorba svého portfolia a jeho vizuální podoba, obrazné ztvárnění veršů a říkadel, tvorba obrázkových slovníčků</p> <p>Dramatická výchova – dramatizace veršů, říkadel, písniček, situací a příběhů</p> <p>Hudební výchova - melodie a rytmus jazyka, zpěv a jednoduchá hra na rytmické nástroje</p>	<p>– písnička</p> <p>– básnička</p>

Anglický jazyk

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<p>Vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby</p> <p>rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje</p> <p>zopakuje a použije slovní/idiomatická spojení, se kterými se během výuky setkal</p> <p>pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob</p> <p>s dostatkem času pro porozumění rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na jednoduché otázky</p> <p>rozlišuje správnou a nesprávnou výslovnost</p> <p>začíná psát jednotlivá slova</p> <p>rozumí základnímu obsahu jednoduchých příběhů a vyprávění</p>	<p>aktivity a témata z předcházejících ročníků se stále opakují, jsou dále rozvíjeny formou veršů, říkadel, písní a her (prstové hry, hry v kroužku, pohybové hry, hry využívající opakování struktur a slovíček)</p> <p>situace: jednoduché pokyny a pozdravy, Classroom English, základní otázky a odpovědi osobě</p> <p>nová slovní zásoba, přičemž stále opakujeme slovní zásobu z předcházejících tříd (rytmické, praktické a hravé osvojování): počasí, denní rutina, povolání, abeceda, dům, míry a váhy</p> <p>naslouchání jednoduchým příběhům a malé dramatické scény</p>	3.r.	<p>Český jazyk - práce s řečí, recitace, vyprávění látka, abeceda, psaní</p> <p>Matematika - čísla, násobkové řady, základní početní operace, míry a váhy, čas</p> <p>Tělesná výchova - gesta a pohyby doprovázející řeč, pohybové hry</p> <p>Výtvarná výchova - tvorba svého portfolia a jeho vizuální podoba, obrazné ztvárnění veršů a říkadel, tvorba obrázkových slovníčků</p> <p>Dramatická výchova - dramatizace veršů, říkadel, písniček, situací a příběhů</p> <p>Hudební výchova - melodie a rytmus jazyka, zpěv a jednoduchá hra na rytmické nástroje</p>	- práce s časopisem a knihou

Anglický jazyk

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky

<p>rozumí známým slovům a jednoduchým větám a krátkým textům se vztahem k osvojeným tématům</p> <p>čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu</p> <p>vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku</p> <p>aktivně se zapojí do jednoduché konverzace</p> <p>vyplní osobní údaje do formuláře</p> <p>dokáže napsat jednoduchý text o sobě a své rodině, ze svého každodenního života</p>	<p>psaní a čtení již známých veršů, básní a písní, které se děti naučily v předchozích ročnících</p> <p>procvičování abecedy, krátké diktáty, rozdíl mezi psanou a čtenou podobou slova</p> <p>spelling</p> <p>pozorování základních gramatických jevů: neurčitý člen a/an, množné číslo podstatných jmen, časování slovesa to be a to have, přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový, rozlišování slovních druhů - podstatná jména, přídavná jména, slovesa, základní předložky, tázací zájmena</p> <p>- nová slovní zásoba: zvířata, svět kolem nás, čas a hodiny</p>	4.r.	<p>Český jazyk - práce s řečí, recitace, vyprávěcí látka, abeceda</p> <p>Matematika - čísla, násobkové řady, základní početní operace</p> <p>Tělesná výchova - gesta a pohyby doprovázející řeč, pohybové hry</p> <p>Výtvarná výchova - tvorba svého portfolia a jeho vizuální podoba, obrazné ztvárnění veršů a říkadel, tvorba obrázkových slovníčků</p> <p>Dramatická výchova – dramatizace veršů, říkadel, písniček, situací a příběhů</p> <p>Hudební výchova - melodie a rytmus jazyka, zpěv a jednoduchá hra na rytmické nástroje</p>	<p>– přečtení první knihy (level 1)</p>
--	---	------	---	--

Anglický jazyk

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 5.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky

Anglický jazyk

<p>rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům</p> <p>rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, vizuální a audio materiály) a využívá je při své práci</p> <p>čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu</p> <p>vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku</p> <p>používá dvojjazyčný slovník</p> <p>vyplní osobní údaje do formuláře</p> <p>dokáže napsat jednoduchý text o sobě a své rodině, ze svého každodenního života</p> <p>reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace</p> <p>obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu</p> <p>aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci</p>	<p>recitace, písně, básně, divadlo, vyprávění</p> <p>čtení jednoduchých textů s porozuměním</p> <p>procvičování, rozšiřování a upevňování slovní zásoby z četby atd.; nová témata: domov a</p> <p>rodina, můj pokoj/byt/dům/město/země, škola a vyučovací předměty</p> <p>pravidelné krátké diktáty</p> <p>gramatika: slovesa to be a to have, vazba there is/there are; přítomný čas prostý a</p> <p>průběhový (kladné, záporné a tázací věty); rozkazovací způsob; tvoření pravidelného a</p> <p>nepravidelného množného čísla; předložky; tázací zájmena; minulý čas vybraných sloves</p>	<p>5.r.</p>	<p>Český jazyk - gramatické jevy, časy, gramatické kategorie, slovní druhy, rozvoj čtenářské gramotnosti a psaní, recitace</p> <p>Matematika - určování času</p> <p>Tělesná výchova - gesta a pohyby doprovázející řeč, pohybové hry</p> <p>Výtvarná výchova - tvorba svého portfolia a jeho vizuální podoba</p> <p>Dramatická výchova – dramatizace veršů, říkadel, písniček, situací a příběhů, pantomima</p> <p>Hudební výchova - zpěv - kánony, zvukomalebnost řeči a písně, hra na rytmické nástroje</p>	
--	--	-------------	---	--

4.3 Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Předmět Člověk a jeho svět je vyučován ve všech ročnících 1. stupně a integruje vzdělávací obory Člověk a jeho svět, Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie a vybrané očekávané výstupy doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova. Je tak vytvořen prostor pro vzdělávání o přírodě a lidské společnosti v širokých souvislostech. Specifika jednotlivých vzdělávacích oborů se zde setkávají a přetavují do znalostí, komplexních dovedností a postojů žáků.

Cílem vytvoření tohoto široce integrovaného vyučovacího předmětu je vznik obsahového a organizačního celku, který umožní osvojování si očekávaných výstupů a naplňování klíčových kompetencí propojených vzdělávacích oborů v přirozených souvislostech. V prostoru, který je tímto vyučovacím předmětem vytvořen, jsou žáci zřetelně orientováni k tomu, aby znalosti, dovednosti i postoje osvojené v jednom vzdělávacím oboru používali při řešení problémů v praxi oborů dalších.

Časová dotace a organizace výuky

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je v prvním ročníku dotován šesti hodinami, ve druhém a třetím ročníku sedmi hodinami, ve čtvrtém a pátém ročníku osmi hodinami týdně. Na realizaci očekávaných výstupů vzdělávacích oborů integrovaných do vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět je čerpána minimální časová dotace stanovená rámcovým učebním plánem a čtyři disponibilní hodiny.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět jsou integrovány následující tématické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, moje psychika

Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia, cvičení sebekontroly, sebeovládání

Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy

Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, jasná a respektující komunikace, podřízení se

Poznávání lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání - rozvoj pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

Kreativita - tvůrčí využívání ICT

Komunikace - komunikace v různých situacích (řešení konfliktů, vyjednávání, žádost apod.), dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy, formy participace občanů v politickém životě - základní kategorie fungování demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, společné dějiny

Multikulturní výchova

Lidské vztahy - uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

Environmentální výchova

Základní podmínky života - ochrana biologických druhů

Ekosystémy - funkce ekosystémů, les, louka, rybník, step, kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po současnost)

Vztah člověka k prostředí - příroda a kultura obce a její ochrana, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)

Mediální výchova

Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

Pozorování

Experiment

Diskuse

Práce se symboly

Kompetence k řešení problémů

Vytváření myšlenkových schémat

Vytváření a používání algoritmů

Kritické myšlení

Hledání vlastních řešení

Kompetence komunikativní

Přesné pojmenování

Používání odborných termínů v praxi

Využívání informačních a komunikačních prostředků

Strukturovaný zápis

Kompetence sociální a personální

Práce ve dvojicích, skupinová práce

Realizace projektů

Sebepoznávání

Kompetence občanské

Vyjádření environmentálních problémů v okolí bydliště a školy, promýšlení možností jejich řešení

Poznávání kulturních tradic a dědictví

Realizace zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

Bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení

Přizpůsobování se změnám parametrů zadání

Využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů

Rozvoj systematičnosti a vytrvalosti při vypracování zadaných samostatných i skupinových úkolů

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla bezpečnosti 	1.		
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	<ul style="list-style-type: none"> • rodina, rodinné vztahy 	1. - 2.	Osobnostní a sociální výchova, Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy.	
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům.	<ul style="list-style-type: none"> • odlišnosti mezi lidmi 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - poznávání lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.	
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase; běžně používané časové jednotky 	1. - 3.		
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	<ul style="list-style-type: none"> • základní změny v přírodě v průběhu roku 	1. - 3.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce 	1. - 3.		
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě.	<ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečné komunikace 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, Komunikace - komunikace v různých situacích (řešení konfliktů, vyjednávání, žádost apod.).	
uplatňuje základní pravidla silničního provozu.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla silničního provozu pro chodce 	1. - 3.		
projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	<ul style="list-style-type: none"> • zásady zdravého životního stylu 	1. - 3.		
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo.	<ul style="list-style-type: none"> • plán okolí bydliště a školy 	2. - 3.		
rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	<ul style="list-style-type: none"> • nebezpečná místa, nebezpečné situace 	2. - 3.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR.	<ul style="list-style-type: none"> • Praha a její členění 	2. - 3.		
pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování změn v obci a jejich zaznamenávání 	2. - 3.	Environmentální výchova, ekosystémy - les, louka, rybník, park.	
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní a umělé prvky v okolí školy, bydliště 	2. - 3.	Environmentální výchova, vztah člověka k prostředí - příroda a kultura obce a její ochrana.	
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	<ul style="list-style-type: none"> • povolání rodičů, potřeba dělby práce 	2. - 3.		
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.	<ul style="list-style-type: none"> • kultura a historie Prahy 	2. - 3.		
interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.	<ul style="list-style-type: none"> • pražské báje a pověsti 	2. - 3.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí.	<ul style="list-style-type: none"> způsoby využití poznatků o sobě a společnosti v životě 	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, poznávání lidí- rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.	
na příkladech porovnává minulost a současnost.	<ul style="list-style-type: none"> současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života 	2. - 3.		
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků.	<ul style="list-style-type: none"> třídění přírodnin podle společných znaků 	2. - 3.		
uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	<ul style="list-style-type: none"> výčet organismů v dané lokalitě 	2. - 3.		- výhodné na zotavovacím pobytu
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti.	<ul style="list-style-type: none"> založení jednoduchého pokusu, sledování zadaných vlastností a jevů 	2. - 3.		
změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	<ul style="list-style-type: none"> základní veličiny, jejich jednotky a měřidla 	3.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	<ul style="list-style-type: none"> • správné a bezpečné chování při mimořádných událostech 		Osobnostní a sociální výchova, Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, podřízení se.).	

Člověk a jeho svět

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
čte a zapisuje přirozená čísla do 1 000.	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis čísel do 20 	1.		
porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	<ul style="list-style-type: none"> porovnávání množství a jejich číselných vyjádření v oboru 0 - 20 značky <, >, = 	1.		- podle obrázků rozhodovat o vztahu více - méně, delší - kratší
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	<ul style="list-style-type: none"> číselná osa zobrazování čísla na číselné ose v oboru 0 - 20 číselná řada pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi 	1.		- řazení očíslovaných předmětů, doplňování chybějících čísel v řadě
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a nachází v realitě jejich reprezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh 	1.		- skládání obrazců z geometrických tvarů - stavění staveb ze stavebnice znázornění prvků geometrickými tvary - kreslení na čtverečkovém papíru
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa.	<ul style="list-style-type: none"> koule, krychle třídění předmětů podle tvaru 	1.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	<ul style="list-style-type: none"> počítání předmětů vytváření skupin předmětů o daném počtu 	1. - 2.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání - rozvoj pozornosti a soustředění.	- stolní hry s kostkou
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0 - 20 s přechodem přes desítku 	1. - 2.		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací.	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřování počtu a pořadí číslem 	1. - 3.		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	<ul style="list-style-type: none"> řešení a tvorba slovních úloh o běžných situacích, které děti znají 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání - řešení problémů.	
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	<ul style="list-style-type: none"> určování času základní jednotky času a jejich převody 	1. - 3.		- kalendář, dny, hodiny, minuty, sekundy
popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	<ul style="list-style-type: none"> závislosti a jejich vlastnosti 	1. - 3.		- modelování nákupů (kytice s 1, 2, 3 květy, se stuhou, bez stuh)

Člověk a jeho svět

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s údaji • tabulky • diagramy • grafy 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení a studium.	shromažďování, třídění, vyhodnocování dat, získávání údajů z tabulek, čtení jízdních řádů, obrázkové diagramy, práce s jednotlivými prostředími dle metody Hejný a kol.
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	<ul style="list-style-type: none"> • poznávání a modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině 	1. - 3.		- překládání papíru
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • písemné sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem přes desítku v oboru 0 - 100 	2.		
čte a zapisuje přirozená čísla do 1 000.	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a zápis čísel do 100 	2.		- modelování zapsaného čísla (dřívka, desetikoruna, koruna)

Člověk a jeho svět

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání množství a jejich číselných vyjádření v oboru 0 - 100 • desítky a jednotky ve dvojciferném čísle • porovnávání čísel a zápis výsledku porovnání 	2.		<ul style="list-style-type: none"> - pokračování v číselné řadě s přechodem desítek, - odhady množství, - porovnávání čísel - určení čísla většího (menšího) než je dané číslo
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazování čísla na číselné ose v oboru 0 - 100 • číselná řada 	2.		
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání desítek • sčítání a odčítání dvojciferného a jednociferného čísla • násobilka 2, 5 a 4 • násobení 10 	2.		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a nachází v realitě jejich reprezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> • úsečka, lomená čára, křivá čára • čtyřúhelník, pětiúhelník, obdélník, • nácvik kreslení a rýsování úseček 	2.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání - pozornosti a soustředění.	<ul style="list-style-type: none"> - stavby z krychlí podle obrázku, - kreslení podle pravítka, - skládání útvarů z trojúhelníků a obdélníků
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa.	<ul style="list-style-type: none"> • válec, kvádr 	2.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání.	<ul style="list-style-type: none"> • principy asociativnosti a komutativnosti sčítání a odčítání 	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení a studium.	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání velikosti útvarů • odhadování délky a měření úseček • jednotky délky a jejich převody 	2. - 3.		
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • písemné sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem přes desítku v oboru 0 - 1000 	3.		
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování na sta a desítky • zaokrouhlování pro odhady a výsledky 	3.		
čte a zapisuje přirozená čísla do 1 000.	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a zápis čísel do 1000 	3.		
porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání množství a jejich číselných vyjádření v oboru 0 - 1000 	3.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	<ul style="list-style-type: none"> zobrazování čísla na číselné ose v oboru 0 - 1000 	3.		
provádí zpaměti sčítání a odčítání dvojciferných čísel.	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání dvojciferných čísel 	3.		
provádí zpaměti násobení a dělení v oboru malé násobilky.	<ul style="list-style-type: none"> násobení a dělení v oboru malé násobilky 	3.		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a nachází v realitě jejich reprezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> kružnice dělení geometrického útvaru na části bod, přímka, polopřímka, úsečka rýsování úseček dané délky 	3.		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa a nachází je ve svém okolí.	<ul style="list-style-type: none"> krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel vrchol, stěna, hrana - počty na tělese 	3.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Etická výchova
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel.	<ul style="list-style-type: none"> základní pravidla chování a jejich smysl 	1.-3.	
má osvojeny základní předpoklady - vědomosti a dovednosti - pro vytvoření sebeúcty.	<ul style="list-style-type: none"> sebeúcta 	1.-3.	
má osvojeny základní předpoklady - vědomosti a dovednosti - pro vytvoření úcty k druhým.	<ul style="list-style-type: none"> úcta a respektování 	1.-3.	
si osvojí základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých.	<ul style="list-style-type: none"> vztahy ke druhým lidem 	1.-3.	
zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky.	<ul style="list-style-type: none"> zájem o druhé 	1.-3.	

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	<ul style="list-style-type: none"> poloha místa 	4.		
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	<ul style="list-style-type: none"> určování světových stran 	4.		
rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map.	<ul style="list-style-type: none"> náčrt, plán, mapa 	4.		
vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	<ul style="list-style-type: none"> mapové značky, čtení z mapy, použití barev na mapách 	4.	Výchova demokratického občana, občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství.	
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	<ul style="list-style-type: none"> regionální zvláštnosti Prahy 	4.	Environmentální výchova, Ekosystémy-kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po současnost).	- zařadit srovnání s regionem, ve kterém je pořádán zotavovací pobyt ve zdravotně příznivém prostředí

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	<ul style="list-style-type: none"> orgány státní moci ČR a jejich současní nejvyšší představitelé, státní symboly ČR 	4.	Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě -základní kategorie fungování demokracie. .	
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi.	<ul style="list-style-type: none"> soužití lidí, mezilidské vztahy 	4.	Osobnostní a sociální výchova -sociální rozvoj - poznávání lidí.	
orientuje se v základních formách vlastnictví.	<ul style="list-style-type: none"> vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní 	4.		
používá peníze v běžných situacích	<ul style="list-style-type: none"> hotovostní a bezhotovostní forma peněz 	4.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	<ul style="list-style-type: none"> poloha místa 	4.		
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	<ul style="list-style-type: none"> určování světových stran 	4.		
rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map.	<ul style="list-style-type: none"> náčrt, plán, mapa 	4.		
vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	<ul style="list-style-type: none"> mapové značky, čtení z mapy, použití barev na mapách 	4.	Výchova demokratického občana, občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství.	
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	<ul style="list-style-type: none"> regionální zvláštnosti Prahy 	4.	Environmentální výchova, Ekosystémy-kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po současnost).	- zařadit srovnání s regionem, ve kterém je pořádán zotavovací pobyt ve zdravotně příznivém prostředí

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	<ul style="list-style-type: none"> orgány státní moci ČR a jejich současní nejvyšší představitelé, státní symboly ČR 	4.	Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě -základní kategorie fungování demokracie. .	
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi.	<ul style="list-style-type: none"> soužití lidí, mezilidské vztahy 	4.	Osobnostní a sociální výchova -sociální rozvoj - poznávání lidí.	
orientuje se v základních formách vlastnictví.	<ul style="list-style-type: none"> vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní 	4.		
používá peníze v běžných situacích	<ul style="list-style-type: none"> hotovostní a bezhotovostní forma peněz 	4.		
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	<ul style="list-style-type: none"> problémy, které nás trápí v Praze 	4.	Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí -naš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí.	

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase a časový řád 	4.		
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	<ul style="list-style-type: none"> časová osa historie českého státu, Prahy 	4.		
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody.	<ul style="list-style-type: none"> živá a neživá příroda 	4.		
objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody.	<ul style="list-style-type: none"> rovnováha v přírodě 	4.		
nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	<ul style="list-style-type: none"> podíl člověka na stavu přírody a krajiny 	4.	Environmentální výchova, Vztah člověka k prostředí - příroda a kultura obce a její ochrana.	

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	<ul style="list-style-type: none"> základní lidská práva, demokratické principy 	4. - 5	Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola - způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy.	
vyvodí a dodrží pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	<ul style="list-style-type: none"> pravidla dobrého soužití 	4.- 5.	Multikulturní výchova, Lidské vztahy - uplatňování principu slušného chování (základní morální normy).	
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchý pokus - založení, stanovení postupu práce, výstupy 	4.		
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	<ul style="list-style-type: none"> vývoj člověka 	4.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	<ul style="list-style-type: none"> denní režim - plánování, uspořádání času 	4.	Osobnostní a sociální výchova, Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia.	
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	<ul style="list-style-type: none"> zdravý životní styl a preventivní ochrana zdraví 	4.		
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.	<ul style="list-style-type: none"> názor jedince, skupinový názor, odstoupení od omylu 	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci.	
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.	<ul style="list-style-type: none"> návštěva a orientace v archivu, knihovně, muzeu, galerii 	4.-5.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	<ul style="list-style-type: none"> chráněná území, historické památky, městské památkové rezervace 	4.-5.	Environmentální výchova, Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek.	
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	<ul style="list-style-type: none"> státní svátky a významné dny 	4.-5.		
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti Vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	<ul style="list-style-type: none"> pohyby Země, střídání dne, noci, ročních období 	4.-5.		
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů.	<ul style="list-style-type: none"> přírodní společenstva - les, louka, rybník 	4.-5.	Environmentální výchova - ekosystémy - funkce ekosystémů.	
zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	<ul style="list-style-type: none"> rovnováha v přírodě 	4.-5.	Environmentální výchova - ekosystémy - funkce ekosystémů.	
nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> přizpůsobivost organismů 	4.-5.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	<ul style="list-style-type: none"> třídění organismů do skupin 	4.-5.	Environmentální výchova - základní podmínky života -ochrana biologických druhů.	
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	<ul style="list-style-type: none"> poskytnutí první pomoci, prevence úrazů, nemoc, drobné úrazy a poranění 	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání.	
vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí.	<ul style="list-style-type: none"> mapové značky, čtení z mapy, použití barev na mapách 	5.	Výchova demokratického občana, občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství.	

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	<ul style="list-style-type: none"> zážitky, zkušenosti, zajímavosti z cest 	5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa.	
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	<ul style="list-style-type: none"> časová osa historie českého státu, vybrané události a osobnosti našich dějin 	5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá - společné dějiny.	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	<ul style="list-style-type: none"> způsob života a hmotná kultura v pravěku, středověku, novověku 	5.		
zná funkce peněz.	<ul style="list-style-type: none"> vývoj obchodu, vznik a základní funkce peněz 	5.		
používá peníze v běžných situacích.	<ul style="list-style-type: none"> způsoby placení 	4.-5.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze.	<ul style="list-style-type: none"> plánování, odhad a kontrola ceny nákupu 	4.-5.		
zná základní služby poskytované bankami.	<ul style="list-style-type: none"> banka jako správce peněz 	4.-5.		
na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje.	<ul style="list-style-type: none"> rozpočet – příjmy a výdaje domácnosti 	4.-5.		
uvědomuje si vztah mezi cenou a kvalitou.	<ul style="list-style-type: none"> reklamace zboží a služeb 	4.-5.		
vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	<ul style="list-style-type: none"> úspory a půjčky 	4.-5.		
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	<ul style="list-style-type: none"> chování člověka k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí 	5.	Environmentální výchova, Lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy).	

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo - orgány, péče o zdraví, zdravý životní styl 	5.	Osobnostní a sociální výchova, Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, moje psychika.	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	<ul style="list-style-type: none"> • situace ohrožující zdraví a chování směřující k jejich odvrácení 	5.	Osobnostní a sociální výchova, Komunikace - dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci.	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	<ul style="list-style-type: none"> • návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, drogy - prevence 	5.		
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	<ul style="list-style-type: none"> • základy sexuální výchovy, partnerství, rodičovství - rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání 	5.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - poznávání lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.	

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	<ul style="list-style-type: none"> poloha místa 	4.		
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	<ul style="list-style-type: none"> určování světových stran 	4.		
rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map.	<ul style="list-style-type: none"> náčrt, plán, mapa 	4.		
vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	<ul style="list-style-type: none"> mapové značky, čtení z mapy, použití barev na mapách 	4.	Výchova demokratického občana, občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství.	
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	<ul style="list-style-type: none"> regionální zvláštnosti Prahy 	4.	Environmentální výchova, Ekosystémy- kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po současnost).	- zařadit srovnání s regionem, ve kterém je pořádán zotavovací pobyt ve zdravotně příznivém prostředí

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	<ul style="list-style-type: none"> orgány státní moci ČR a jejich současní nejvyšší představitelé, státní symboly ČR 	4.	Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě -základní kategorie fungování demokracie. .	
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi.	<ul style="list-style-type: none"> soužití lidí, mezilidské vztahy 	4.	Osobnostní a sociální výchova -sociální rozvoj - poznávání lidí.	
orientuje se v základních formách vlastnictví.	<ul style="list-style-type: none"> vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní 	4.		
používá peníze v běžných situacích	<ul style="list-style-type: none"> hotovostní a bezhotovostní forma peněz 	4.		
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	<ul style="list-style-type: none"> problémy, které nás trápí v Praze 	4.	Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí -naš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí.	

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase a časový řád 	4.		
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	<ul style="list-style-type: none"> časová osa historie českého státu, Prahy 	4.		
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody.	<ul style="list-style-type: none"> živá a neživá příroda 	4.		
objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody.	<ul style="list-style-type: none"> rovnováha v přírodě 	4.		
nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	<ul style="list-style-type: none"> podíl člověka na stavu přírody a krajiny 	4.	Environmentální výchova, Vztah člověka k prostředí - příroda a kultura obce a její ochrana.	

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	<ul style="list-style-type: none"> základní lidská práva, demokratické principy 	4. - 5	Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola - způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy.	
vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	<ul style="list-style-type: none"> pravidla dobrého soužití 	4.- 5.	Multikulturní výchova, Lidské vztahy - uplatňování principu slušného chování (základní morální normy).	
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchý pokus - založení, stanovení postupu práce, výstupy 	4.		
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	<ul style="list-style-type: none"> vývoj člověka 	4.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	<ul style="list-style-type: none"> denní režim - plánování, uspořádání času 	4.	Osobnostní a sociální výchova, Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia.	
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	<ul style="list-style-type: none"> zdravý životní styl a preventivní ochrana zdraví 	4.		
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.	<ul style="list-style-type: none"> názor jedince, skupinový názor, odstoupení od omylu 	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci.	
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.	<ul style="list-style-type: none"> návštěva a orientace v archivu, knihovně, muzeu, galerii 	4.-5.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	<ul style="list-style-type: none"> chráněná území, historické památky, městské památkové rezervace 	4.-5.	Environmentální výchova, Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek.	
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	<ul style="list-style-type: none"> státní svátky a významné dny 	4.-5.		
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti Vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	<ul style="list-style-type: none"> pohyby Země, střídání dne, noci, ročních období 	4.-5.		
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů.	<ul style="list-style-type: none"> přírodní společenstva - les, louka, rybník 	4.-5.	Environmentální výchova - ekosystémy - funkce ekosystémů.	
zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	<ul style="list-style-type: none"> rovnováha v přírodě 	4.-5.	Environmentální výchova - ekosystémy - funkce ekosystémů.	
nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> přizpůsobivost organismů 	4.-5.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	<ul style="list-style-type: none"> třídění organismů do skupin 	4.-5.	Environmentální výchova - základní podmínky života -ochrana biologických druhů.	
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	<ul style="list-style-type: none"> poskytnutí první pomoci, prevence úrazů, nemoc, drobné úrazy a poranění 	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání.	
vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí.	<ul style="list-style-type: none"> mapové značky, čtení z mapy, použití barev na mapách 	5.	Výchova demokratického občana, občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství.	

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	<ul style="list-style-type: none"> zážitky, zkušenosti, zajímavosti z cest 	5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa.	
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	<ul style="list-style-type: none"> časová osa historie českého státu, vybrané události a osobnosti našich dějin 	5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá - společné dějiny.	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	<ul style="list-style-type: none"> způsob života a hmotná kultura v pravěku, středověku, novověku 	5.		
zná funkce peněz.	<ul style="list-style-type: none"> vývoj obchodu, vznik a základní funkce peněz 	5.		
používá peníze v běžných situacích.	<ul style="list-style-type: none"> způsoby placení 	4.-5.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze.	<ul style="list-style-type: none"> plánování, odhad a kontrola ceny nákupu 	4.-5.		
zná základní služby poskytované bankami.	<ul style="list-style-type: none"> banka jako správce peněz 	4.-5.		
na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje.	<ul style="list-style-type: none"> rozpočet – příjmy a výdaje domácnosti 	4.-5.		
uvědomuje si vztah mezi cenou a kvalitou.	<ul style="list-style-type: none"> reklamace zboží a služeb 	4.-5.		
vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	<ul style="list-style-type: none"> úspory a půjčky 	4.-5.		
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	<ul style="list-style-type: none"> chování člověka k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí 	5.	Environmentální výchova, Lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy).	

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo - orgány, péče o zdraví, zdravý životní styl 	5.	Osobnostní a sociální výchova, Sebepoznání a sebezpojetí - moje tělo, moje psychika.	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	<ul style="list-style-type: none"> • situace ohrožující zdraví a chování směřující k jejich odvrácení 	5.	Osobnostní a sociální výchova, Komunikace - dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci.	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	<ul style="list-style-type: none"> • návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, drogy - prevence 	5.		
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	<ul style="list-style-type: none"> • základy sexuální výchovy, partnerství, rodičovství - rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání 	5.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - poznávání lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.	

Člověk a jeho svět

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> dělení se zbytkem v oboru násobilky sčítání a odčítání v oboru 0 - 1 000 násobení dvojciferným a trojciferným číslem dělení jednociferným číslem 	4.		<ul style="list-style-type: none"> odhad výsledku a kontrola písemného výpočtu, kontrola opakováním výpočtu, záměnou sčítanců, obrácením výkonu
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhlování na tisíce, sta a desítky zaokrouhlování pro odhady a kontrolu výsledku rozvinutý zápis čísel v desítkové soustavě 	4.		- znalost číselných řádů
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	<ul style="list-style-type: none"> rýsování kruhu a kružnice průměr a poloměr 	4.		
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	<ul style="list-style-type: none"> grafické sčítání a odčítání úseček sčítání částí lomené čáry obvod mnohoúhelníku 	4.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
sestrojí rovnoběžky a kolmice.	<ul style="list-style-type: none"> • rovnoběžky a kolmice • průsečík kolmic 	4.		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy řešené jednou a dvěma početními operacemi 	4. - 5.		- metody řešení - úsudek, pokus, tabulka, reálné nebo matematické modelování, nalezení vhodného textu k matematickému zápisu
vyhledává, sbírá a třídí data.	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání, sběr a třídění dat 	4. - 5.		- stanovení kriteria pro třídění, vyhodnocování údajů
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a sestavování tabulek a diagramů • převody jednotek času 	4. - 5.		- ceníky, obrázkové diagramy, práce s jízdními řádů, výsledkovými tabulkami...
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	<ul style="list-style-type: none"> • obsahy a jednotky obsahu 	4. - 5.		- síť kvádrů z krabičky, "šaty" pro geometrické útvary

Člověk a jeho svět

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	<ul style="list-style-type: none"> • osová souměrnost • osově souměrné útvary 	4. - 5.		<ul style="list-style-type: none"> - překládání papíru, - vodní hladina
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	<ul style="list-style-type: none"> • řešení nestandardních slovních úloh • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání - řešení problémů.	- úlohy s antisignálem
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání.	<ul style="list-style-type: none"> • principy asociativnosti a komutativnosti sčítání a násobení • význam a užití závorek • výhody sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení a studium.	

Člověk a jeho svět

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • písemné sčítání a odčítání čísel do milionu • násobení čtyřciferným číslem • dělení dvojciferným dělitelem • pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel (sčítání, odčítání, násobení, dělení) 	5.		
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování na miliony, tisíce, sta a desítky • zaokrouhlování pro odhady a kontrolu výsledku 	5.		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	<ul style="list-style-type: none"> • rýsování rovnostranného a rovnostranného trojúhelníku • rýsování obdélníku a čtverce • rýsování pomocí kružnice 	5.		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché slovní úlohy řešené jednou početní operací 	5.		- odhady výsledků, posouzení reálnosti výsledků a logický zápis výsledku využitím zaokrouhlení

Člověk a jeho svět

Oblast	Informační a komunikační technologie	Obor	Informační a komunikační technologie	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla práce s počítačem • virové nebezpečí • legálnost software 	4.		
chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	<ul style="list-style-type: none"> • souborová struktura počítače • rozdíl mezi souborem a složkou • druhy souborů • práce se sítí • ukládání na svůj a sdílený adresář • kopírování a mazání souborů a složek 	4.		
při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.	<ul style="list-style-type: none"> • práce se školní www prezentací • ovládání internetového prohlížeče • domény 	4.		
vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.	<ul style="list-style-type: none"> • využití vyhledávače Google • vyhledávání knih v knihovně 	4.		<ul style="list-style-type: none"> - ukázka práce se školní databází, - návštěva veřejné knihovny

Člověk a jeho svět

Oblast	Informační a komunikační technologie	Obor	Informační a komunikační technologie	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	<ul style="list-style-type: none"> • zřízení a údržba emailové adresy na veřejném serveru • odesílání a příjem emailu včetně přílohy 	4.		
využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.	<ul style="list-style-type: none"> • ovládání počítače • popis součástí • tisk dokumentů • orientace na klávesnici 	4. - 5.		- výstup naplňován průběžně, hodnocen ve 4. ročníku

Člověk a jeho svět

Oblast	Informační a komunikační technologie	Obor	Informační a komunikační technologie	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru.	<ul style="list-style-type: none"> • základní ovládání programu • práce se souborem, otevření, zavření, uložení a tisk dokumentu • psaní a mazání textu • formát písma, odstavce • vkládání a základní úprava obrázků • kopírování textu a obrázků • práce s více otevřenými dokumenty • kopírování mezi internetem a textovým editorem • základní typografická pravidla 	4. - 5.	<p>Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - tvůrčí využívání ICT</p> <p>Výchova v myšlení v evropských a globálních souvislostech (jedno z možných témat výuky).</p>	<p>- ve 4. ročníku pouze nejjednodušší úlohy, upevnění tohoto výstupu je tématem 5. ročníku,</p> <p>ročník je vhodné zakončit komplexní prací na zadané téma,</p> <p>- zmínit se o pravidlech tvorby referátu</p>
aktivně využívá výukových programů.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s výukovými programy • internetové vzdělávací hry 	4. - 5.		
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s adresářem emailu • SMS brána • chat 	5.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Informační a komunikační technologie	Obor	Informační a komunikační technologie	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost práce na internetu 	5.		
pracuje s obrázkem v grafickém editoru.	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba a úprava rastrových obrázků • základy práce s digitální fotografií 	5.		<p>- jako základní pouze rastrová grafika - práce s fotografiemi (jednoduché úpravy, změna světlosti, kontrastu, barev, ořez a otočení obrázku)</p> <p>- pro rozšíření možné použít Adobe Photoshop Elements a Macromedia Flash, tyto programy zařadit až po naplnění všech očekávaných výstupů</p>
vytvoří jednoduchou prezentaci v prezentačním programu.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s prezentačním programem • rozložení snímků • efekty přechodů snímků • efekty jednotlivých prvků 	5.	<p>Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj - kreativita</p> <p>Výchova v myšlení v evropských a globálních souvislostech (jedno z možných témat výuky).</p>	- přidaný očekávaný výstup, práce v programu Powerpoint

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Etická výchova	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
si uvědomuje své schopnosti a silné stránky.	<ul style="list-style-type: none"> • sebeuvědomění 	4.-5.		
utváří své pozitivní sebehodnocení.	<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení 	4.-5.		
se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, pozitivně hodnotí druhé	<ul style="list-style-type: none"> • úspěch 	4.-5.		
vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých.	<ul style="list-style-type: none"> • účast 	4.-5.		
identifikuje základní city.	<ul style="list-style-type: none"> • základní lidské city 	4.-5.		
na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí.	<ul style="list-style-type: none"> • empatie a pomoc 	4.-5.		
jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy.	<ul style="list-style-type: none"> • aktivní vytváření vztahů 	4.-5.		
iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky.	<ul style="list-style-type: none"> • kamarádství 	4.-5.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Etická výchova	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
dokáže rozlišit nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně.	<ul style="list-style-type: none"> asertivita 	4.-5.		

4.4 Charakteristika vzdělávací oblasti Kultura ducha a těla

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Kultura ducha a těla je prostorem, ve kterém si žáci 1. stupně osvojují základní přehled a dovednosti z oblasti kultury. Vznikl integrací vzdělávacích oborů Výtvarná výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova, Svět práce a vybraných očekávaných výstupů doplňujících vzdělávacích oborů Dramatická výchova a Etická výchova. Z tohoto výčtu je patrné, že pojem kultura je zde chápán ve velmi širokém významu. Nejedná se pouze o výchovu „o umění a k umění“, ale o všechny kulturní projevy – kulturu oblékání, chování, výroby a práce, o kulturu pohybu, výtvarného a hudebního projevu, kulturu chování atd.

Cílem vytvoření tohoto široce integrovaného vyučovacího předmětu je vznik obsahového a organizačního celku, který umožní naplňování očekávaných výstupů a klíčových kompetencí vztahujících se ke kultuře v co nejširších souvislostech. Žáci se tak učí vnímat kulturu v jejích různých podobách a souvislostech a zároveň ji aktivně promítat do různých oblastí svého života. V rámci výuky tohoto předmětu může být, v případě projeveného zájmu zákonných zástupců, zařazen rozvoj pohybových plaveckých, bruslařských, lyžařských a cyklistických dovedností. Lyžařský, cyklistický a bruslařský výcvik se obvykle realizuje dle zájmu ze strany rodičů dětí v každém ročníku školy, plavecký výcvik probíhá ve třetím ročníku školy.

Časová dotace a organizace výuky

Vyučovací předmět Kultura ducha a těla je v 1. ročníku dotován pěti hodinami, ve druhém a třetím ročníku sedmi hodinami, ve čtvrtém a pátém ročníku pěti hodinami týdně. Na realizaci očekávaných výstupů doplňujícího vzdělávacího oboru Dramatická výchova jsou použity dvě disponibilní hodiny, ostatní integrované vzdělávací obory jsou pokryty minimální časovou dotací stanovenou v rámcovém učebním plánu.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Kultura ducha a těla jsou integrovány následující tématické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

Sebezpoznání a sebepojetí - poznávání výtvarného vyjádření druhých jako zdroj poznání sebe sama, rozvoj dovednosti respektovat vlastní limity, posouvání vlastních limitů, moje tělo, zdravé a vyrovnané sebepojetí

Mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého, chování podporující dobré vztahy

Kooperace a kompetice - odlišování situací soutěže a spolupráce, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání a jeho reprodukce

Kreativita - rozvoj rytmického cítění, samostatné objevování možností doprovodu na jednoduché nástroje, samostatné objevování možností hudebního vyjádření, rozvoj schopnosti pohybového vyjádření, rozvoj schopností a dovedností výtvarného vyjádření, rozvoj vlastního výtvarného projevu, vytváření pravidel a jejich kreativní využívání

Psychohygienu - spojení fyzické a duševní kondice, moje psychika

Komunikace - řeč těla, zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, pohyb jako způsob vyjadřování

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí

Multikulturní výchova

Multikulturalita - vzájemné obohacování lidí z různého kulturního prostředí

Lidské vztahy - tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého

Mediální výchova

Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Kultura ducha a těla rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

Pozorování

Experiment

Diskuse

Práce s textem, obrazem

Poslech a reprodukce

Kompetence k řešení problémů

Vytváření myšlenkových schémat

Vyhledávání podobných a odlišných znaků

Kritické myšlení

Kompetence komunikativní

Tvorba vhodných a sdělných verbálních i neverbálních vyjádření

Využívání ustálených významů ve výtvarném, hudebním a pohybovém projevu

Využívání informačních a komunikačních prostředků

Používání neverbálního vyjadřování jako prostředku vytváření vztahů

Kompetence sociální a personální

Práce ve dvojicích, skupinová práce

Realizace projektů

Sebepoznávání

Kompetence občanské

Návštěvy kulturních akcí

Poznávání kulturních tradic a dědictví

Osvojování si zásad chování v krizových situacích

Otevírání různých pohledů na problémy, výchova k toleranci, řešení konfliktů

Kompetence pracovní

Bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení

Přizpůsobování se změnám parametrů zadání

Využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů

Rozvoj systematičnosti a vytrvalosti při vypracování zadaných samostatných i skupinových úkolů

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a svět práce	Obor	Člověk a svět práce	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálů a jejich využití 	1. - 3.		
pracuje podle slovního návodu a předlohy.	<ul style="list-style-type: none"> výroba jednoduchých předmětů podle slovního návodu a podle předlohy 	1. - 3.		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchá montáž a demontáž 	1. - 3.		
provádí pozorování přírody.	<ul style="list-style-type: none"> pozorování 	1. - 3.		
zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.	<ul style="list-style-type: none"> pozorování jako plánovaná, cílená a výběrová činnost 	1. - 3.		
pečuje o nenáročné rostliny.	<ul style="list-style-type: none"> zajištění základních životních podmínek rostlin 	1. - 3.		
připraví tabuli pro jednoduché stolování.	<ul style="list-style-type: none"> pravidla prostírání 	1. - 3.		
chová se vhodně při stolování.	<ul style="list-style-type: none"> základní pravidla stolování 	1. - 3.		

Kultura ducha a těla

Oblast	Umění a kultura	Obor	Hudební výchova	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj hlavového tónu správné dýchání 	1. - 2.		
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	<ul style="list-style-type: none"> hudební hry hra na tělo 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj rytmického cítění.	
improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	<ul style="list-style-type: none"> hudební hry hra na tělo 	1. - 3.		
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	<ul style="list-style-type: none"> hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje 	1. - 3.		
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	<ul style="list-style-type: none"> pohybový doprovod znějící hudby hra na tělo taktování 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj schopnosti pohybového vyjádření.	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů.	<ul style="list-style-type: none"> základní vlastnosti tónů (výška, síla, délka, barva) 	1. - 3.		

Kultura ducha a těla

rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	<ul style="list-style-type: none"> • tempo a dynamika v hudbě 			
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje.	<ul style="list-style-type: none"> • nejznámější hudební nástroje 	1. - 3.		
odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, chápe roli posluchače.	<ul style="list-style-type: none"> • hudba vokální a instrumentální 	1. - 3.		
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	<ul style="list-style-type: none"> • zpěv jednoduchých písní v jednohlase 	2. - 3.		

Kultura ducha a těla

Oblast	Umění a kultura	Obor	Výtvarná výchova	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozpoznává a pojmenovává prvky výtvarného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty). Porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	<ul style="list-style-type: none"> • různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování, kresba, malba a prostorová tvorba • hra s barvou • experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály 	1. - 3.		
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.		1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj schopností a dovedností výtvarného vyjádření.	
vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich výtvarné vyjádření volí vhodné prostředky.		1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj schopností a dovedností výtvarného vyjádření.	
podle svých schopností podá výklad výtvarného vyjádření, odlišný výklad		<ul style="list-style-type: none"> • vnímání, pozorování poznávání a pojmenování vlastností a cílů výtvarných 	1. - 3.	Multikulturní výchova, multikulturalita -

Kultura ducha a těla

<p>porovnává se svojí dosavadní zkušeností.</p>	<p>projevů</p>		<p>vzájemné obohacování lidí z různého kulturního prostředí.</p>	
<p>na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah výtvarných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</p>	<ul style="list-style-type: none"> vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem svým či jiných 	<p>2. - 3.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, sebepoznání a sebepojetí - poznávání výtvarného vyjádření druhých jako zdroj poznání sebe sama.</p>	<p>- žáci si mají uvědomit, že obsah výtvarného vyjádření není nahodilý, ale měl by být promyšlený, - je možné také sledovat, že i „bezmyšlenkovité“ použití výtvarných prvků má nějakou příčinu</p>

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	<ul style="list-style-type: none"> • znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, psychohygienu - spojení fyzické a duševní kondice.	
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	<ul style="list-style-type: none"> • příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací a uvolňovací cvičení 	1. - 3.		- rozcvička, každý žák je schopen vést krátkou rozcvičku
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy • gymnastika, základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vpřed), přeskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu), cvičení na žebřinách 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí - poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	<ul style="list-style-type: none"> • atletika: vytrvalostní běh 5 - 10 minut, rychlý běh 20 - 50 m, skok daleký (spojení rozběhu a odrazu), hod míčkem z místa a z rozběhu 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí - posouvání vlastních limitů.	- atletická abeceda

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	<ul style="list-style-type: none"> kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí - posouvání vlastních limitů.	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, kooperace a kompetice - odlišování situací soutěže a spolupráce.	- využití obručí, ringet kroužků
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	<ul style="list-style-type: none"> sportovní hry a míčové hry; základy sportovních a míčových her – manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů 	1. - 3.		- kopaná - v tělocvičně výhradně s měkkým míčem
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	<ul style="list-style-type: none"> základní hygiena při pohybových činnostech bezpečnost při pohybových činnostech 	1. - 3.		

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV 	1. - 3.		
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	<ul style="list-style-type: none"> • znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech 	1. - 3.		
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	<ul style="list-style-type: none"> • základní cvičební polohy a správné držení těla v nich 	1. - 3.		<p>- správné držení těla při příjmu a odevzdání přihrávky je důležité zejména v minibasketbale- s využitím míčů č.3, při nahrávání pravou rukou je vpředu levá noha, při nahrávání levou rukou naopak,</p> <p>- přihrávky trčením, přihrávky obouruč a přihrávky o zem</p>
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní TV, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení 	1. - 3.		

Kultura ducha a těla

Oblast		Obor	Dramatická výchova	Ročník 2. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla.	<ul style="list-style-type: none"> psychosomatické dovednosti: práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla 	2.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu - moje tělo, moje psychika, zdravé a vyrovnané sebepojetí.	<ul style="list-style-type: none"> cvičení rozvíjející práci s dechem, hlasem, artikulací a držení těla; Štemberková - Kratochvílová, Šárka: Metodika mluvní výchovy dětí; Svobodová, Radaka: Základy techniky řeči pro učitele
dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých.	<ul style="list-style-type: none"> verbální a neverbální komunikace 	2.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, komunikace - řeč těla, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání.	<ul style="list-style-type: none"> hry a cvičení rozvíjející empatii a práci s tělem; Machková, Eva: Metodika dramatické výchovy

Kultura ducha a těla

Oblast		Obor	Dramatická výchova	Ročník 2. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozlišuje herní a reálnou situaci, přijímá pravidla hry.	<ul style="list-style-type: none"> herní dovednosti: vstup do role, reálná a fiktivní situace 	2.	Osobnostní a sociální výchova, seberegulace a sebeorganizace - regulace vlastního jednání i prožívání, cvičení sebekontroly, sebeovládání.	- průpravné hry a cvičení: seznámení, uvolnění, soustředění, rytmus, temporytmus, dynamika a smysl pro gradaci, fantazii apod.; Bláhová, Krista: Uvedení do systému školní dramatiky
vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná.	<ul style="list-style-type: none"> jevištní postava 	2.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovedností zapamatování, řešení problémů.	- průpravné hry a cvičení: smyslové vnímání, prostorové citění, fantazie a představivost, - partnerské vztahy a skupinová citlivost; Bláhová, Krista: Hry pro tvořivé vyučování

Kultura ducha a těla

Oblast		Obor	Dramatická výchova	Ročník 2. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání.	<ul style="list-style-type: none"> náměty a témata v dramatických situacích, jejich nalézání a vyjadřování; typová postava – směřování k její hlubší charakteristice, činoherní i loutkářské techniky 	2. - 3.	<p>Osobnostní a sociální rozvoj, sociální rozvoj, mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého,</p> <p>morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí.</p> <p>Multikulturní výchova, lidské vztahy - tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého.</p>	<p>- práce s pohádkou, pověstí, povídkou, bajkou a poezií,</p> <p>strukturované drama, dramatizace a improvizace</p> <p>Valenta, Josef: Metody a techniky dramatické výchovy</p>

Kultura ducha a těla

Oblast		Obor	Dramatická výchova	Ročník 2. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace.	<ul style="list-style-type: none"> dramatická situace, příběh - řazení situací v časové následnosti 	2. - 3.	<p>Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve třídě a ve skupině</p> <p>kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci.</p>	- vstupování do rolí postav z reálných i smyšlených příběhů Kotátková, Soňa: Vybrané kapitoly z dramatické výchovy
prezentuje jevištní situaci před spolužáky, sleduje prezentaci ostatních.	<ul style="list-style-type: none"> základní stavební prvky dramatu - situace, postava, konflikt inscenační prostředky a postupy - jevištní tvar na základě improvizované situace a minipříběhu, přednes básně a prózy komunikace s divákem - prezentace, sebereflexe a hodnocení 	2. - 3.	<p>Osobnostní a sociální výchova, morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí.</p>	<p>- pojmy: situace, postava, konflikt</p> <p>Pravidla přednesu poezie a prózy,</p> <p>- hodnocení a sebehodnocení - přirozenost projevu, práce s hlasem, prostorem, spolupráce apod.</p>
reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového).	<ul style="list-style-type: none"> současná dramatická umění a média - divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba základní divadelní druhy - činohra, zpěvohra, loutkové divadlo, pohybové a taneční divadlo 	2. - 3.	<p>Mediální výchova, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce.</p>	

Kultura ducha a těla				
Oblast	Člověk a svět práce	Obor	Etická výchova	Ročník 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vyjadřuje city v jednoduchých situacích.	<ul style="list-style-type: none"> základní lidské city 	1. - 3.		Práce s knihou Emušáci
využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů.	<ul style="list-style-type: none"> tvořivost 	1. - 3.		
Využívá adekvátně svému věku prvky kritického myšlení v mezilidských vztazích	<ul style="list-style-type: none"> Základní lidské city první filozofické myšlení 			Práce s metodikou Filosofie pro děti
reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc.	<ul style="list-style-type: none"> zájem o druhé 	1. - 3.		

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a svět práce	Obor	Člověk a svět práce	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché pracovní činnosti a postupy 	4. - 5.		
při tvořivých činnostech s různými materiály využívá prvky lidových tradic.	<ul style="list-style-type: none"> • lidové zvyky, tradice, řemesla 	4. - 5.		
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> • přehled běžného pracovního nářadí a jeho použití 	4. - 5.		
udržuje pořádek na pracovním místě.	<ul style="list-style-type: none"> • příprava práce, organizace pracovního místa 	4. - 5.		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	<ul style="list-style-type: none"> • zásady hygieny a bezpečnosti při prováděných činnostech 	4. - 5.		
poskytne první pomoc při úrazu.	<ul style="list-style-type: none"> • první pomoc při možných lehkých úrazech v rámci prováděných činností 	4. - 5.		
při práci se stavebnicemi provádí jednoduchou montáž a demontáž.	<ul style="list-style-type: none"> • používání jednoduchého nářadí a spojovacích prvků stavebnic 	4. - 5.		

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a svět práce	Obor	Člověk a svět práce	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	<ul style="list-style-type: none"> postup podle stručného a srozumitelného slovního návodu, předlohy a náčrtu 	4. - 5.		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti.	<ul style="list-style-type: none"> půda a její zpracování, výživa rostlin 	4. - 5.		
samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	<ul style="list-style-type: none"> založení pěstitelského pokusu a záznamu o pozorování 	4. - 5.		
podle daných zásad ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny.	<ul style="list-style-type: none"> pěstování pokojových rostlin ve třídě 	4. - 5.		
podle druhu pěstitelských činností volí správné pomůcky, nástroje a náčiní.	<ul style="list-style-type: none"> přehled běžného pracovního nářadí a jeho použití 	4. - 5.		
orientuje se v základním vybavení kuchyně.	<ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně 	4. - 5.		
připraví samostatně jednoduchý pokrm.	<ul style="list-style-type: none"> příprava jednoduchého pokrmu 	4. - 5.		
dodržuje pořádek a čistotu pracovních ploch.	<ul style="list-style-type: none"> důvody a způsoby udržování čistoty pracovních ploch při přípravě pokrmů 	4. - 5.		

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a svět práce	Obor	Člověk a svět práce	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	<ul style="list-style-type: none"> základní pravidla stolování a společenského chování v praxi 	4. - 5.		

Kultura ducha a těla				
Oblast	Umění a kultura	Obor	Hudební výchova	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti • (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena • dvojhlas, kánon, intonace, hudební hry 	4. - 5.		
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s notovým zápisem 	4. – 5.		
na základě svých hudebních schopností a dovedností využívá jednoduché popřípadě složitější nástroje k doprovodné hře.	<ul style="list-style-type: none"> • hra na jednoduché hudební nástroje (melodické či rytmické) 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - samostatné objevování možností doprovodu na jednoduché nástroje.	

Kultura ducha a těla

Oblast	Umění a kultura	Obor	Hudební výchova	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
na základě svých hudebních schopností a dovedností využívá jednoduché popřípadě složitější nástroje k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	<ul style="list-style-type: none"> hra na jednoduché hudební nástroje (melodické či rytmické) 	4. - 5.		
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché hudební formy (píseň + výběr některé další hudební formy) 	4. - 5.		
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry.	<ul style="list-style-type: none"> hra na jednoduché rytmické a melodické hudební nástroje, hudební improvizace 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - samostatné objevování možností doprovodu na jednoduché nástroje.	
provádí elementární hudební improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> hra na jednoduché rytmické a melodické hudební nástroje, hudební improvizace 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - samostatné objevování možností hudebního vyjádření.	- je možno využít i hudební programy na počítačích
rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové i zřetelné harmonické změny.	<ul style="list-style-type: none"> výrazové hudební prostředky (rytmus, melodie a její pohyb - vzestupná a sestupná, dynamika, takt, tempo) a jejich změny 	4. - 5.		

Kultura ducha a těla

Oblast	Umění a kultura	Obor	Hudební výchova	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> • taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace - pohyb jako způsob vyjadřování.	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	<ul style="list-style-type: none"> • taktování 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj schopnosti pohybového vyjádření.	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	<ul style="list-style-type: none"> • kvalita tónů, tempo, dynamika hudby a jejich označování 	4. - 5.		

Kultura ducha a těla

Oblast	Umění a kultura	Obor	Výtvarná výchova	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky výtvarného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru. 	4. - 5.		
užívá a kombinuje prvky výtvarného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy.	<ul style="list-style-type: none"> • kresba, malba 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj vlastního výtvarného projevu.	
užívá a kombinuje prvky výtvarného vyjádření ve vztahu k celku: v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup.	<ul style="list-style-type: none"> • objemové výtvarné vyjádření – plastika a sochařství 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj vlastního výtvarného projevu.	- je dobré žákům nejdříve názorně vysvětlit rozdíl mezi plastikou a sochařstvím
užívá a kombinuje prvky výtvarného vyjádření ve vztahu k celku: v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	<ul style="list-style-type: none"> • prostorová tvorba, instalace 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj vlastního výtvarného projevu.	- k vlastní tvorbě je dobré přistoupit po návštěvě expozice prostorové tvorby, respektive instalace

Kultura ducha a těla

Oblast	Umění a kultura	Obor	Výtvarná výchova	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
při tvorbě výtvarných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné vyjádření jako nositel obsahu, významu a sdělení 	4. - 5.	Mediální výchova, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem.	
nalézá vhodné prostředky pro výtvarná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	<ul style="list-style-type: none"> akční malba a kresba, manipulace s objekty, hmatová percepce 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání a jeho reprodukce.	
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci výtvarného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	<ul style="list-style-type: none"> netradiční kombinace výtvarných technik, spontánní a volná tvorba 	4. - 5.		

Kultura ducha a těla

Oblast	Umění a kultura	Obor	Výtvarná výchova	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
porovnává různá pojetí i provedení výtvarného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	<ul style="list-style-type: none"> práce s výtvarným námětem (různé přístupy ke zpracování jednoho tématu) 	4. - 5.		
nalézá obsah výtvarných zobrazení, která vytvořil, vybral či upravil a komunikuje o nich.	<ul style="list-style-type: none"> komunikace o výtvarném zobrazení 	4. - 5.		

Kultura ducha a těla				
Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> • basketbalová průprava • (dribling, hod obouruč trčením, přihrávka obouruč o zem, chytání míče) • průprava a hra vybíjené • (hod jednoruč horem volejbalovým míčem, chytání míče) • gymnastická průprava • (přeskok švihadla, kotoul vpřed, kolébka vzad, výskok na švédskou bednu do dřepu, nácvik výskoku za pomoci gymnastického můstku, rovnovážné polohy na zemi a lavičce) • cvičení na hudbu • doplňkové sporty 	4.		- hlavní sportovní činnost - minibasketbal a vybíjená na zmenšeném hřišti
se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví (pohybový režim, délka a intenzita pohybu) 	4. - 5.		

Kultura ducha a těla				
Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti.	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (rychlost, síla, obratnost) 	4. - 5.		
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	<ul style="list-style-type: none"> příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži. protahovací a napínací cvičení 	4. - 5.		
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> hygiena a bezpečnost pohybových činností a cvičebního prostředí 	4. - 5.		
adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost při pohybových činnostech nejčastější úrazy a jak se při nich zachovat 	4. - 5.		
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.	<ul style="list-style-type: none"> zdravotní oslabení - pohybový režim, dechová cvičení, zásady správného držení těla, sestavy cvičení, význam cvičení v sériích. 	4. - 5.		- zdravotní TV

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele.	<ul style="list-style-type: none"> význam speciálních cvičení základní technika speciálních cvičení 	4. - 5.		- zdravotní TV
upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.	<ul style="list-style-type: none"> znalost svého aktuálního zdravotního stavu kontraindikační cviky 	4. - 5.		- zdravotní TV, - turistika a pobyt v přírodě – zotavovací pobyty
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	<ul style="list-style-type: none"> pohybové testy, měření výkonů, měřidla 	4. - 5.		- skok z místa do dálky, přeskoky švihadla, hody míči, na ŠVP možnost vytrvalostních běhů a sprintů, skok do dálky s rozběhem, hody kriketovým míčkem nebo granátem
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví.	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály). 	4. - 5.		
cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	<ul style="list-style-type: none"> cvičení, popisy, povely 	4. - 5.		
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.	<ul style="list-style-type: none"> organizace soutěží 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže.	

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá informace.	<ul style="list-style-type: none"> • zdroje informací o pohybových činnostech • práce s informací 	4. - 5.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu.	- vazba na ICT, teorie, encyklopedie, plakáty, letáky
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží a adekvátně na ně reaguje.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla osvojovaných pohybových her a činností (vybíjená, basketbal a doplňkové sporty) • zásady jednání a chování fair play. 	4. - 5.		
respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	<ul style="list-style-type: none"> • respekt 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy.	- hra korfbal – respekt k druhému pohlaví
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka.	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování pohybových činností spolužáků 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy.	- práce s chybou
reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály). 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace - řeč těla, zvuků a slov.	

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 4. - 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> • hra minibasketbalu, vybíjené • průprava a hra přehazované • (hod jednoruč horem, hod obouruč horem přes síť, chytání míče) • gymnastická průprava • (akrobacie s využitím trampolíny, kotoul vpřed, kotoul letmo) • cvičení na hudbu • doplňkové sporty 	5		- používat snížené koše a míče č. 5
vytváří varianty osvojených pohybových her.	<ul style="list-style-type: none"> • varianty osvojených pohybových her 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - vytváření pravidel a jejich kreativní využívání.	

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

5.1 Hodnocení žáků

Filosofie školy Jednoho stromu vychází z výchovy k udržitelnému rozvoji, jejíž součástí je i podpora komplexního osobnostního rozvoje každého jedince. Jeho součástí je i mapování jednotlivých fází jeho vývoje a reflexe na jeho potřeby. Hodnocení tak chápeme jako souhrn metodicko-didaktických postupů, které nám v mapování pomohou. Smyslem hodnocení je, aby dítě v rámci své individuality bylo schopno kriticky popsat situaci, ve které se v daném čase nachází, vědomě rozvíjet na základě vlastního hodnocení své dovednosti a využívat je pro další učení za podpory hodnocení příslušného pedagoga jednotlivých vzdělávacích okruhů.

Hodnocení vždy tedy zohledňuje osobnost každého žáka, jeho potřeby a individuální možnosti. Kritéria hodnocení jednotlivých vzdělávacích oblastí a konkrétního obsahu učiva tvoří žáci společně se svými pedagogy tak, aby byla srozumitelná a dítě mělo jasnou představu, kam by se v rámci očekávaných výstupů mělo dostat.

Základem hodnocení je slovní hodnocení. Na konci každého měsíce je příslušným pedagogem do školního záznamníku sděleno písemnou formou hodnocení v jednotlivých předmětech s ohledem na očekávané výstupy, je zde ohodnoceno chování žáka, jeho píle, samostatnost, přístup ke vzdělávání v souvislostech, které ovlivňují jeho schopnost učení.

2x ročně je formou slovního hodnocení předáno žákovi vysvědčení.

Kritéria hodnocení jsou:

- věcná správnost,
- úplnost řešení
- formální správnost (pokud je součástí zadání),
 - správné použití osvojených znalostí, vědomostí, dovedností.

Podkladem pro hodnocení jsou:

- pozorování změn ve fyzickém a psychickém vývoji dítěte

- pozorování projevů temperamentu
- pozorování obecné úrovně práce
- pozorování soc. kontaktů, vývoj sociálních dovedností
- sledování vývoje schopností, dovednostní a znalostí v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- záznamy o dítěti
- žákovské práce- sešity, projektové výstupy, portfolio, obrázky, výrobky, prezentace

Obsahem hodnocení je:

- vymezení kritérií hodnocení v jednotlivých předmětech (co sledujeme)
- popis stanovené míry dosažených kritérií (co dítě zvládlo)
- popis kontextu (co dítě ovlivnilo)
- prognóza a perspektiva (výhled do budoucna, podpora další činnosti)

2x ročně probíhá osobní pohovor v trojúhelníku kmenový pedagog, žák, zákonný zástupce dítěte, jehož cílem je zmapování dosažených výsledků vzhledem k očekávaným výstupům. Rozhovor je prostorem pro sdělování pocitů a potřeb týkajících se osobního rozvoje dítěte tak, aby mu byla vyjádřena podpora, případně na základě diskuze nastoleny změny a doporučení.

5.2 Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy chápeme jako výraz svobodného řízení školy, která vědomě sleduje své klima, průběh výchovně vzdělávacího procesu, podmínky vzdělávání, komunikaci ve všech rovinách vztahů, do kterých vstupuje, aj. Autoevaluace je tak nástrojem , který umožňuje škole zdravý vývoj.

Sledované oblasti:

výuka a vyučovací klima

individuální vzdělávací potřeby a hodnocení žáků

výsledky vzdělávání a hodnocení žáků

školní klima, spolupráce s rodinami žáků a žáky

práce učitelů a vedení školy

soulad výchovně vzdělávacího procesu se školním vzdělávacím programem

materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky vzdělávání

Jednotlivé sledované oblasti jsou hodnoceny průběžně na poradách týmu školy, jejichž frekvence je 1x měsíčně. Ke všem sledovaným oblastem se tak mohou vyjadřovat všichni zaměstnanci školy, zákonní zástupci žáků, žáci samotní.

Každý z pedagogů školy odevzdává 2x ročně evaluační zprávu vypracovanou dle Etického kodexu organizace Jeden strom z.ú. nebo dle kritérií pro autoevaluaci (viz příloha švp).

1x ročně probíhá autoevaluace formou SWOT analýzy.

1x ročně probíhá autoevaluace na týmovém pobytu školy.

1x ročně probíhá dotazníkové šetření mezi zákonnými zástupci žáků školy

Průběžně probíhají hospitace.

Kritérii pro vyhodnocování výsledků autoevaluace jsou:

- výsledky předchozí fáze autoevaluace, která byla věnována dané oblasti,
- zjištěné objektivní výsledky srovnatelných škol v České republice v dané oblasti,
- korelace se zjištěnými očekáváními žáků, jejich zákonných zástupců a pedagogických pracovníků školy v dané oblasti
- korelace s platnými právními normami.

6. Přílohy

6.1 Etický kodex pedagoga organizace JEDEN STROM, z.ú.

- Organizace JEDEN STROM se v rámci svého poslání zaměřuje na výchovu a vzdělávání k trvale udržitelnému rozvoji dětí předškolního a mladšího školního věku
- Vzhledem k tomu, že v ČR chybí etický kodex pedagoga, vytvořili si pracovníci organizace JEDEN STROM vlastní etický kodex v rámci profesionalizace své práce.
- Etický kodex pedagoga organizace JEDEN STROM je výsledkem celoroční týmové práce všech pedagogů z Jednoho stromu (2013/14).
- Etický kodex je živým dokumentem a vodítkem pro práci jednotlivých pedagogů. Pomáhá jim k vlastní sebereflexi a sebehodnocení, úvahám z hlediska smyslu práce a k řešení etických dilemat, která s sebou práce pedagoga přináší.
- Všichni pracovníci JEDEN STROM sdílejí etický kodex jako profesně i lidsky závazný dokument, který umožňuje pedagogům pracovat s chybou.
- Jeho dodržování je součástí náplně práce všech pedagogů organizace JEDEN STROM.
- Etický kodex slouží k týmové práci a je minimálně 1x ročně revidován.

VZTAH PEDAGOG X VLASTNÍ JÁ

- **Pedagog je schopen vyhodnotit, zpracovat a reflektovat své potřeby a pocity**

(Jsem dostatečně schopný/á vnímat svoje pocity a reflektovat je? Jsem schopný/á prosadit si své potřeby bez zasahování do bezpečných hranic ostatních lidí? Umím říkat ne? Umím se vymezit vůči protichůdným postojům? Chráním si svůj osobní prostor?)

- **Pedagog se osobnostně a profesně rozvíjí. Je si vědom motivů a smyslu své práce**

(Pracuji na své trpělivosti? Umím naslouchat? Jsem dostatečně motivován/a pracovat na svém rozvoji? Pracuji na sobě v rámci osobnostního a profesního růstu? Pracuji na poznání svých osobnostních a profesních limitů? Zním své nedostatky v rámci profese a chci na jejich odstranění pracovat?)

- **Pedagog o sebe ve všech rovinách pečuje**

(Navazuji, prožívám a udržuji kvalitní vztahy? Starám se o svou psychohygienu? Trávím aktivně svůj volný čas? Rád/a se hýbu?)

VZTAH PEDAGOG X DÍTĚ

- **Pedagog zná a reflektuje potřeby dětí, respektuje jejich individuální odlišnosti**

(Přijímám dítě takové jaké je, a to i s ohledem na jeho zázemí a prostředí, ze kterého pochází? Respektuji odlišnosti dítěte? Umím rozpoznat individuální potřeby dítěte? Chovám se k dítěti s úctou, jako k sobě rovnému? Kladu na dítě požadavky přiměřené věku a jeho schopnostem? Podávám dítěti srozumitelné informace přiměřené jeho věku?)

- **Pedagog vytváří dítěti bezpečný prostor s jasnými hranicemi, ve kterém otevřeně a srozumitelně komunikuje**

(Zajišťuji dítěti bezpečné prostředí? Nastavuji dítěti smysluplná společenská pravidla? Dokáží rozpoznat hranici, kdy dítě ubližuje sobě nebo okolí? Nastavuji hranice tak, aby byly pro dítě srozumitelné a přijatelné?)

- **Pedagog vědomě umožňuje dětem bezpečně riskovat a pracovat s chybou**

(Umožňuji dítěti chybovat, je-li to pro všechny bezpečné? Podporuji dítě tak, aby bylo schopno zdravě riskovat? Podporuji dítě tak, aby mělo důvěru v sebe sama?)

- **Pedagog vědomě vede děti k jejich komplexnímu osobnostnímu rozvoji, je vzorem k nápodobě**

(Poskytuji dítěti dostatek podnětů a prožitků pro jeho zdravý rozvoj? Vychovávám dítě k toleranci k jinakosti?)

- **Pedagog zachovává mlčenlivost o citlivých informacích týkajících se dítěte**

VZTAH PEDAGOG X RODIČ

- **Pedagog si je vědom profesních hranic ve vztahu si rodiči a zachovává mlčenlivost o důvěrných informacích rodiny**

(Jsem si vědom vlastních profesních hranic ve vztahu s rodičem dítěte? Nenavazují intimní vztahy s rodiči a sourozenci svěřeného dítěte? Dokáží balancovat na tenké hranici mezi užším osobním a profesním vztahem?)

- **Pedagog respektuje expertní roli rodiče k jeho vlastnímu dítěti, otevřeně, citlivě a kompetentně s rodiči komunikuje o rozvoji dítěte**

(Respektuji rodiče v rámci jejich role jako odborníky na rituály jejich dětí? Je pro mě rodič rovnocenným partnerem v rámci výchovy a vzdělávání jeho dítěte/děti? Jsem dostatečně erudovaný pro spolupráci v rámci rodič- dítě- školka? Komunikuji s rodiči otevřeně a erudovaně o otázkách týkajících se vývoje jejich dítěte/děti? Dokáží sdělovat rodičům informace o dítěti citlivě a profesionálně? Zajímám se o rodinné zázemí klientů? Dokáží odborně zodpovědět dotazy rodičů či je odkázat na odbornou pomoc?)

- **Pedagog aktivně vytváří inspirativní a přátelský prostor pro vzájemnou spolupráci s rodiči**

(Vytvářím pro rodiče inspirativní a přátelské prostředí pro setkávání? Podporuji svým chováním vzájemnou spolupráci? Dokáží citlivě využít potenciálu rodičů a zapojit je do komunitních aktivit?)

- **Pedagog si ve vztahu k rodiči dokáže vymezit svůj osobní prostor**

PEDAGOG X KOLEGOVÉ

- **V rámci profesních kompetencí pedagog respektuje soukromí kolegů a jejich profesní odlišnosti**

(Respektuji individualitu svých kolegů/yně, pokud není v rozporu s kvalitou a kvantitou jejich práce a dobrým klimatem týmu? Nepřekračuji hranice role v rámci profesionálního vztahu ke kolegům/yním? - věk, moc, časová příslušnost k organizaci, partnerství, odbornost. Jsem ve vztahu ke kolegům/yním dostatečně empatický/á?)

- **Pedagog v rámci tvůrčí spolupráce v týmu otevřeně komunikuje a uplatňuje metody konstruktivní kritiky**

(Jsem poctivý a otevřený při řešení problému s kolegy/němi? Umím vnímat a podpořit kvality kolegů? Neúčastním se parakomunikace s kolegy/němi? Řeším problémy s kolegy/němi konstruktivně? Nevytvářím v týmu koalice? Jsem schopen a ochoten spolupracovat s kolegy/němi? Jsem schopný/á přijímat a zpracovat konstruktivní kritiku od kolegů/yň?)

- **Pedagog se aktivně podílí na dobré atmosféře týmu**

(Dokážu podpořit a ocenit práci kolegů/ yň? Podílím se aktivně do vytváření dobré atmosféry týmu?)

PEDAGOG X ORGANIZACE JEDEN STROM

- **Pedagog je seznámen a sdílí filozofii, pedagogická východiska, cíle a metody organizace JEDEN STROM**
- **Pedagog přispívá svými jednáními k ochraně zázemí a trvale udržitelnému rozvoji organizace JEDEN STROM**
- **Pedagog jedná v souladu s udržitelným rozvojem v sociální, ekonomické a ekologické rovině**

V Jednom stromě, dne 30. 6. 2014

6.2 Posuzované parametry pro autoevaluaci pedagogů

Teoretické znalosti učitele

- znalost vývojové psychologie školního věku
- znalost Maslowovy pyramidy potřeb
- znalost parametrů školní zralosti
- znalost specifických vzdělávacích potřeb dětí, příprava IVP
- schopnost na základě dostatečných teoretických vědomostí rozpoznat vývoj dítěte. Případně při zjištění problému nabídnout návrhy na řešení a jeho kompenzaci
- seznámení s výchovně-vzdělávacím procesem (jednotlivé směry, metody) a filosofií organizace Jeden strom z.ú., zřizovatelem ZŠ Jeden strom

Příprava projektů, tematických celků, evaluace práce

- příprava celoročního projektu a jednotlivých tematických celků v součinnosti se školním vzdělávacím programem
- týmové plánování
- reflexe po proběhnutí TC- kompetence, cíle, rizika
- zaměření na cíle a naplňování kompetencí v rámci vývoje dětí v předškolním věku a RVP
- začleňování celoročního projektu do běhu roku
- sledování komplexního rozvoje dítěte jeho emočního vývoje i v rámci systému školka – rodina - dítě
- kvalitní a kontinuální příprava na přímou pedagogickou práci
- sledování očekávaných výstupů v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí

Pedagogický přístup

- respekt vůči dětem, pevné hranice, podpora svobodného myšlení dětí, spolupráce na přípravě TC společně s dětmi
- schopnost aplikovat a využívat výchovné a vzdělávací strategie
- hledáme hranici bezpečnosti, vědomá práce s riziky
- trpělivost
- emoční stabilita pedagoga
- improvizace v případě, že pozornost dětí jde jiným směrem, než je náš vlastní plán
- důslednost
- vědomí hranice mezi hraním , tvořením a zlobením
- důraz na další vzdělávání v rámci filozofie školky
- neulpívat ve stereotypch, proměna technik a metod

Komunikace

- vědomí kvality vlastní komunikace (rodiče, děti, kolegové)
- podpora dobrého klimatu školky- vstřícnost, zaměření na cíle školy a rozvoj komunity
- vědomí tvorby vlastního pracovního prostředí a sdílení cílů organizace
- pozor na komunikační pasti s dětmi (negativní otázky, personifikace, ironie)
- reflexe na vztahy v týmu
- pravidelné porady v subtýmech (2x měsíčně)
- erudovaná komunikace s rodiči na základě dostatečných pedagogických a psychologických znalostí problematiky školního vzdělávání

